



# Handel zagraniczny w Polsce i Małopolsce 2020

Małopolskie Obserwatorium  
Rozwoju Regionalnego

Departament  
Rozwoju Regionu



**Handel  
zagraniczny  
w Polsce  
i Małopolsce 2020**

**Kraków 2021**



**Autorzy opracowania:**

Magdalena Danek  
Maciej Filiks  
Rafał Poniewski

**Wydawca:**

Małopolskie Obserwatorium Rozwoju Regionalnego  
Departament Rozwoju Regionu  
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego  
ul. Wielicka 72B, 30-552 Kraków  
tel. (+48) 12 29 90 900, fax (+48) 12 29 926

Opracowanie w wersji elektronicznej dostępne na stronie  
[www.obserwatorium.malopolska.pl](http://www.obserwatorium.malopolska.pl)

W raporcie wykorzystano grafiki pochodzące ze strony  
<https://www.piktochart.com> oraz z narzędzi Microsoft Office

**ISBN:**

978-83-66580-99-2

**Egzemplarz bezpłatny**

Przy publikowaniu danych z raportu prosimy o podawanie źródła.

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020.





## SPIS TREŚCI

Lista skrótów .....	6
Słowo wstępne .....	7
Kluczowe informacje .....	8
1. Handel zagraniczny w Polsce i Małopolsce .....	10
2. EKSPORT – ANALIZA REGIONALNA .....	12
2.1. Wartość eksportu w polskich województwach .....	12
2.2. Wskaźnik kontrybucji województw .....	12
2.3. Dynamika eksportu w województwach .....	13
2.4. Wartość eksportu <i>per capita</i> w województwach .....	14
2.5. Liczba eksporterów w województwach .....	15
2.6. Udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu .....	16
3. IMPORT – ANALIZA REGIONALNA .....	18
3.1. Wartość importu w polskich województwach .....	18
3.2. Wskaźnik kontrybucji .....	18
3.3. Dynamika importu .....	19
3.4. Wartość importu <i>per capita</i> .....	20
3.5. Liczba importerów .....	20
4. STRUKTURA TOWAROWA EKSPORTU .....	22
4.1. Podział według PKD .....	22
4.2. Podział według nomenklatury scalonej .....	23
4.3. Poziom zaawansowanie technologicznego eksportu .....	25
5. Struktura towarowa importu .....	26
6. Kierunki eksportu .....	29
6.1. Wartość eksportu wysłanego do najważniejszych partnerów handlowych .....	29
6.2. Rozkład terytorialny eksportu .....	34
7. Intensywność powiązań handlowych polskich regionów .....	40
7.1. Unia Europejska – UE27 .....	40
7.2. Kraje „starej” Unii Europejskiej – UE14 .....	41
7.3. Południowi sąsiedzi – Czechy, Słowacja i Węgry .....	42
7.4. Wschodni sąsiedzi – Białoruś, Rosja, Ukraina .....	43
7.5. Azja .....	44
7.6. Afryka .....	45
8. Kierunki importu .....	46
8.1. Wartość importu z najważniejszych krajów–partnerów handlowych .....	46
8.2. Rozkład terytorialny importu .....	50

9. Saldo handlu zagranicznego .....	56
10. Produkty towarowe Małopolski .....	58
11. Terytorialna analiza dla Małopolski.....	61
Notka metodologiczna .....	64
Spis wykresów .....	65
Spis tabel .....	66
Spis rycin.....	67



## LISTA SKRÓTÓW

<b>CN</b>	<i>Combined Nomenclature</i> – nomenklatura scalona
<b>GUS</b>	Główny Urząd Statystyczny
<b>PKB</b>	Produkt Krajowy Brutto
<b>PKD 2007</b>	Polska Klasyfikacja Działalności z 2007 roku według GUS
<b>UE</b>	Unia Europejska
<b>p. p.</b>	punkt procentowy



## SŁOWO WSTĘPNE

Niniejszy raport prezentuje sytuację związaną z rozwojem handlu zagranicznego na terenie Polski i Małopolski w 2020 roku. Istotną część informacji zawartych w publikacji dotyczy także pozostałych polskich województw.

Od 2015 roku publikacja wydawana jest w ramach zespołu Małopolskiego Obserwatorium Rozwoju Regionalnego (wcześniej w Małopolskim Obserwatorium Gospodarki), które działa w strukturze Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w Departamencie Zrównoważonego Rozwoju. Jest to zespół prowadzący regularne analizy dotyczące polityki rozwoju, gospodarki i społeczeństwa w województwie.

Prezentowane dane statystyczne dotyczące handlu zagranicznego w Polsce i Małopolsce zostały pozyskane od Izby Administracji Skarbowej w Warszawie. Szczególnej wartości raportowi dodaje fakt, iż zawiera on zestawienia na podziale regionalnym, podczas gdy statystyka publiczna dostępna jest tylko na poziomie krajowym. Należy również zaznaczyć, że statystyka publiczna przeszacowuje dane z Izby, tak, więc porównywanie wskaźników zawartych w niniejszej publikacji z wyliczeniami urzędu statystycznego jest niepoprawne.

**Dane prezentowane w raporcie, jak również ich analiza została przeprowadzona w walucie euro.**

W zakresie prezentacji terytorialnego rozkładu importu i eksportu do państw Unii Europejskiej zaliczano również Wielką Brytanię, która opuściła struktury Wspólnoty 31.01.2020 roku.

## KLUCZOWE INFORMACJE



### EKSPORT I IMPORT W 2020 ROKU

- wartość dóbr i usług, które wyeksportowano w 2020 roku wyniosła:
  - 10,0 mld euro z Małopolski, czyli o 4% mniej niż rok wcześniej
  - 236,0 mld euro z Polski, co oznacza wzrost o 0,9%
- wartość dóbr i usług, które zostały sprowadzone w 2020 roku wyniosła:
  - 10,0 mld euro do Małopolski, czyli spadek o 5% względem roku poprzedniego
  - 221,5 mld euro do Polski, tj. spadek o 3,6% rok do roku



### MAŁOPOLSKA NA TLE POLSKI

- udział Małopolski w krajowym eksporcie i imporcie spadł:
  - do poziomu 4,2% w eksporcie (o 0,2 p.p. mniej niż w 2019 roku)
  - do 4,5% w imporcie (0,1 p. proc. mniej niż w 2019 roku)
- Małopolska zajęła w 2020 roku 6. miejsce w kraju pod względem wielkości eksportu i importu
- saldo handlu zagranicznego Polski wyniosło +14,5 mld euro (+4,3 mld euro w 2019 roku)
- Bilans handlowy Małopolski był zbliżony do 0, dokładna wartość wyniosła (-4) mln euro



### ZAANGAŻOWANIE FIRM W HANDEL ZAGRANICZNY

- w 2020 roku spadła liczba firm zajmujących się eksportem:
  - w Małopolsce z 4 138 do 3 981
  - W Polsce z 46 440 do 44 587
- wzrosła natomiast liczba przedsiębiorstw zajmujących się importem:
  - w Małopolsce z 4 848 do 4 994
  - w Polsce z 55 682 do 56 938



### KLUCZOWE BRANŻE DLA WYMIANY ZAGRANICZNEJ

- wymiana zagraniczna zdominowana jest przez dwie sekcje (według klasyfikacji PKD):
  - Przetwórstwa przemysłowe (sekcja C)
  - Handel hurtowy i detaliczny (sekcja G)
- z województwa małopolskiego eksportowane były przede wszystkim produkty branż średniowysokich technologii



### KIERUNKI WYMIANY HANDLOWEJ

- wymiana handlowa odbywała się głównie z krajami europejskimi (a zwłaszcza z państwami UE):
  - eksport do krajów starego kontynentu stanowił blisko 90% eksportu z Małopolski
  - import z krajów europejskich stanowił: 77% ogółu importu do Polski i niespełna 80% importu do Małopolski
- niezmiennie najważniejszym partnerem handlowym Polski jak i Małopolski pozostają Niemcy. W porównaniu do 2019 roku w wymianie zagranicznej z tym krajem:
  - wartość eksportu wzrosła o 5% z Polski, natomiast z Małopolski spadła o 4%.
  - spadła wartość importu o 2% do Polski i o 11% do Małopolski



### UDZIAŁ MAŁOPOLSKICH POWIATÓW W HANDLU ZAGRANICZNYM

- w Małopolsce w działalność związaną z handel zagranicznym angażowały się głównie firmy z Krakowa:
  - generowały 25% eksportu oraz 45% importu
- istotną rolę odgrywają także powiaty okalające Kraków: krakowski i wielicki
- największy procentowy wzrost w zakresie eksportu odnotowano w powiecie chrzanowskim a w przypadku importu w proszowickim.

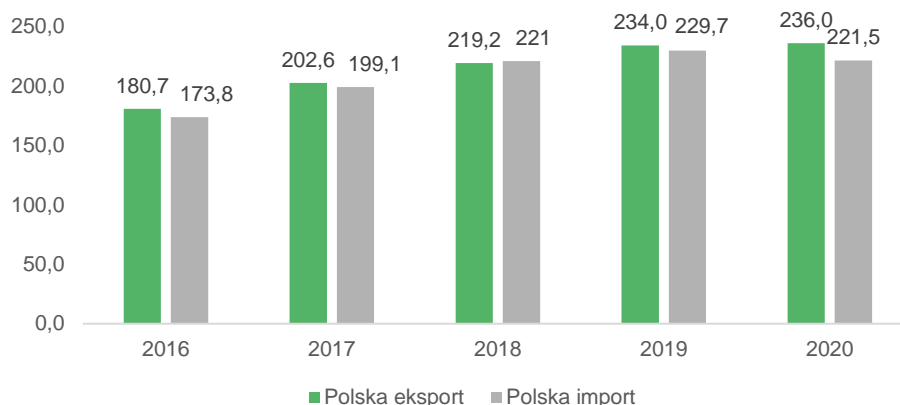




## 1. HANDEL ZAGRANICZNY W POLSCE I MAŁOPOLSCE

Pandemia COVID-19 stanowiła istotne wyzwanie dla funkcjonowania gospodarki, tak światowej, jak i krajowej w 2020 roku. Przerwane łańcuchy dostaw odbiły się również na handlu zagranicznym. Co istotne, w 2020 roku nie zaobserwowano spadku wartości eksportu z Polski względem roku poprzedzającego, aczkolwiek wyraźnie spadła roczna dynamika jego wzrostu (z 6,8% w 2019 roku do 0,8% w 2020 roku). Wartość krajowego eksportu wyniosła tym samym niemal 236 mld euro, a więc o 2 mld więcej niż w 2019 roku. Z kolei wartość importu doświadczyła istotnego spadku. Kształtował się ona na poziomie jedynie 221,5 mld euro (o 8,2 mld euro mniej niż w 2019 roku). Oznacza to jednocześnie dodatnie saldo obrotów towarowych handlu zagranicznego – wartość eksportu przewyższyła import o 14,5 mld euro.

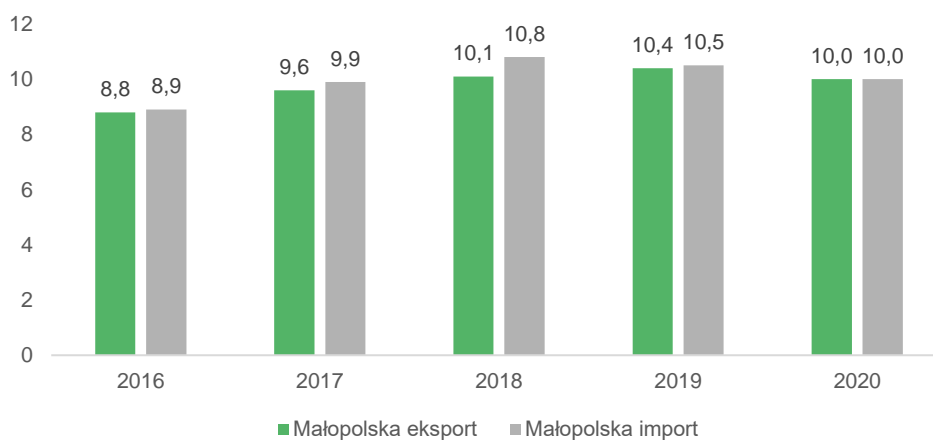
Wykres 1. Wartość eksportu i importu w Polsce w latach 2016–2020 (mld euro)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W kontekście Małopolski odnotowano z kolei spadek zarówno eksportu, jak i importu, które ukształtowały się na podobnym poziomie, ok. 10 mld euro. Większy spadek zanotował import (5% wobec 4% spadku eksportu). Małopolska zanotowała jednocześnie lekko ujemne saldo handlu zagranicznego, które wyniosło ok. 4 mln euro.

Wykres 2. Wartość eksportu i importu w Małopolsce w latach 2016–2020 (mld euro)

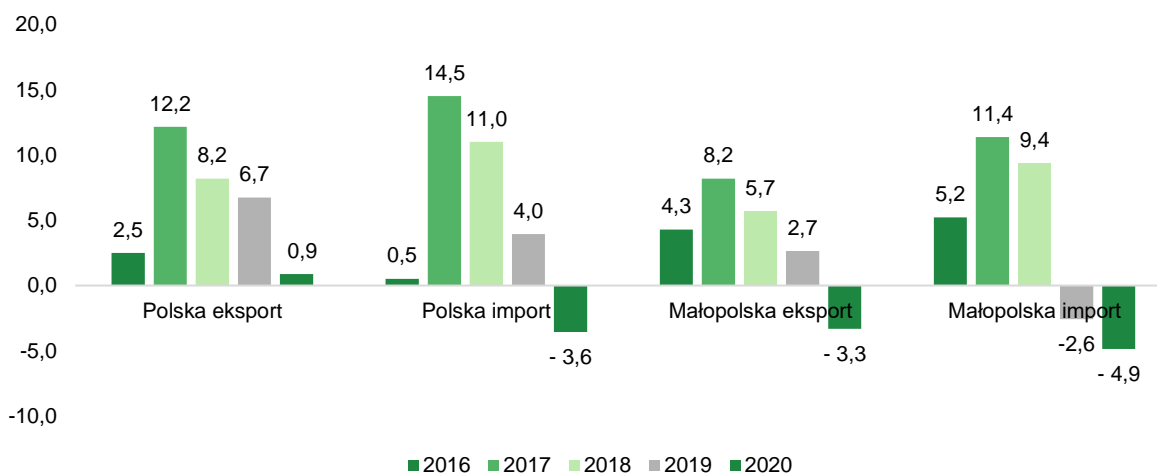


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Skutki pandemii dobrze obrazuje zmiana dynamiki eksportu i importu, która znacząco spadła zarówno w Polsce i w Małopolsce, w większości przypadków notując ujemne wartości. Dynamika wartości eksportu Polski rok do roku ukształtowała się na poziomie 0,9%, co oznacza spadek względem 2019 roku aż o 5,8 p. proc. Głębszy spadek, bo aż o 6 p. proc. widać w dynamice eksportu Małopolski, który osiągnął ujemną wartość na poziomie -3,3%.

Spore spadki widać również w dynamice importu na poziomie kraju i województwa. W przypadku kraju wskaźnik ten wyniósł -3,6% (7,6 p. proc. mniej niż w 2019 roku), a w Małopolsce ukształtował się na poziomie -4,9% (2,3 p. proc. mniej niż w 2019 roku).

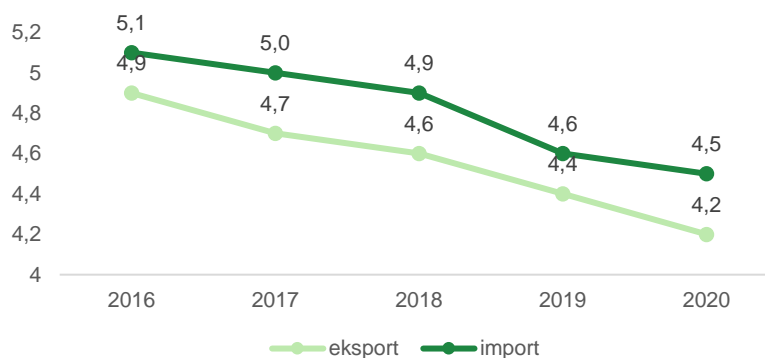
Wykres 3. Dynamika wartości eksportu w Polsce i Małopolsce w latach 2016–2020 (%)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Analizując z kolei wartość wskaźnika kontrybucji, czyli udziału województwa w generowaniu ogółu eksportu i importu dla kraju, można stwierdzić, że nadal kontynuuje on spadek. Tak w przypadku towarów wysyłanych jak i sprowadzanych spadek był stosunkowo nieznaczny, przy eksporcie z 4,4% w 2019 roku do 4,2% w 2020 roku oraz przy imporcie z 4,6% w 2019 roku do 4,5% w 2020 roku. Oprócz potencjalnego wpływu czynników związanych z pandemią COVID-19, należy jednakże zwrócić uwagę, że trend ten powoduje stały i postępujący od lat wzrost wartości importu i eksportu towarów i usług zaliczanych do kategorii *niesklasyfikowane*, a więc takich, których nie można jednoznacznie przypisać do poszczególnego województwa. Powoduje to zmniejszanie się udziału wartości wskaźnika kontrybucji dla regionów, a jednocześnie nie musi oznaczać zmniejszania się ich roli.

Wykres 4. Udział Małopolski w eksporcie i imporcie krajowym w latach 2016–2020 (%)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 2. EKSPORT – ANALIZA REGIONALNA

### 2.1. Wartość eksportu w polskich województwach

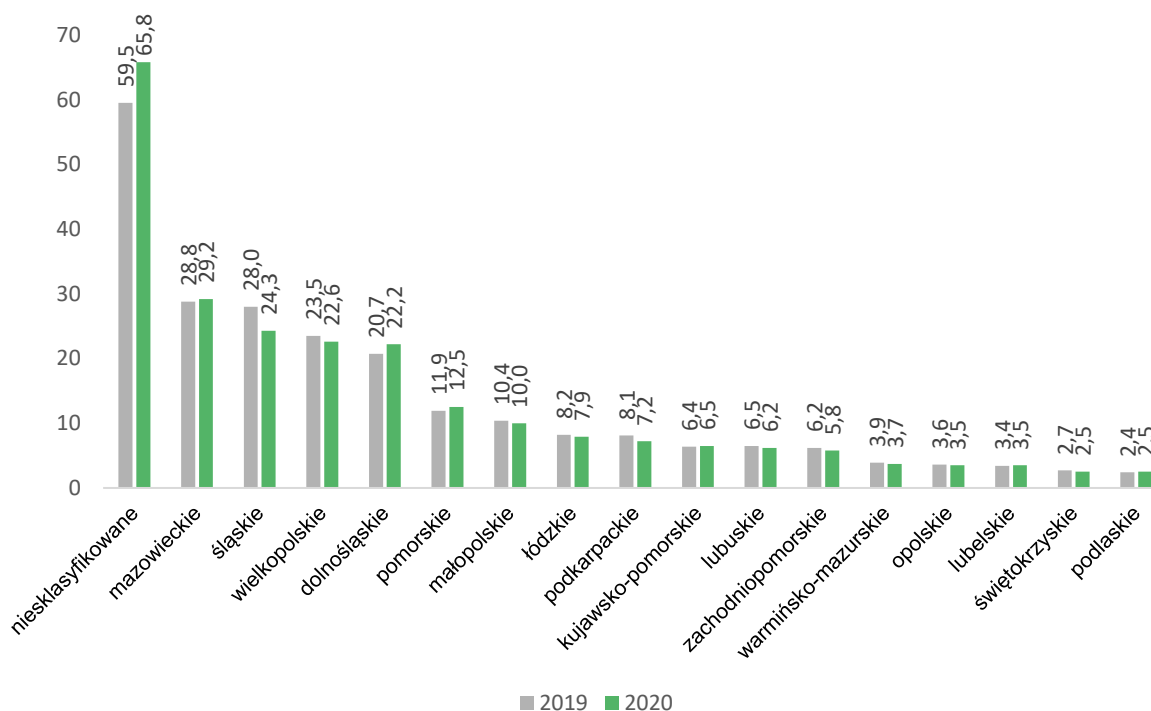
Liderami pod względem wartości eksportu wśród województw pozostały regiony mazowiecki i śląski. Województwa te odpowiadają jednocześnie za blisko 25% krajowego eksportu. Poziom 20 mld euro przekroczyła ponadto Wielkopolska i region dolnośląski. Również i w tym roku województwo dolnośląskie osiągnęło największy roczny wzrost eksportu, który wyniósł 1,5 mld euro.

Na końcu stawki znalazły się województwa świętokrzyskie i podlaskie, których wartość eksportu nie przekroczyła 3 mld euro. Jednocześnie aż 10 regionów, w tym Małopolska, doświadczyło rocznego spadku wartości eksportu, z czego największy odnotowano w województwie śląskim – na poziomie 3,7 mld euro.

**Małopolska utrzymała 6. miejsce w tym rankingu względem 2019 roku, zamykając jednocześnie grupę regionów, które przekroczyły wartość eksportu w wysokości przynajmniej 10 mld euro.**

Warto jednocześnie zauważyć, że nadal wzrasta wartość kategorii *niesklasyfikowane* oznaczającej eksport nieprzypisany do żadnego konkretnego województwa. W 2020 roku jego wartość osiągnęła ponad 65 mld euro, a więc o 6,3 mld euro więcej niż rok wcześniej.

Wykres 5. Wartość eksportu w polskich województwach w latach 2019–2020 (mld euro)



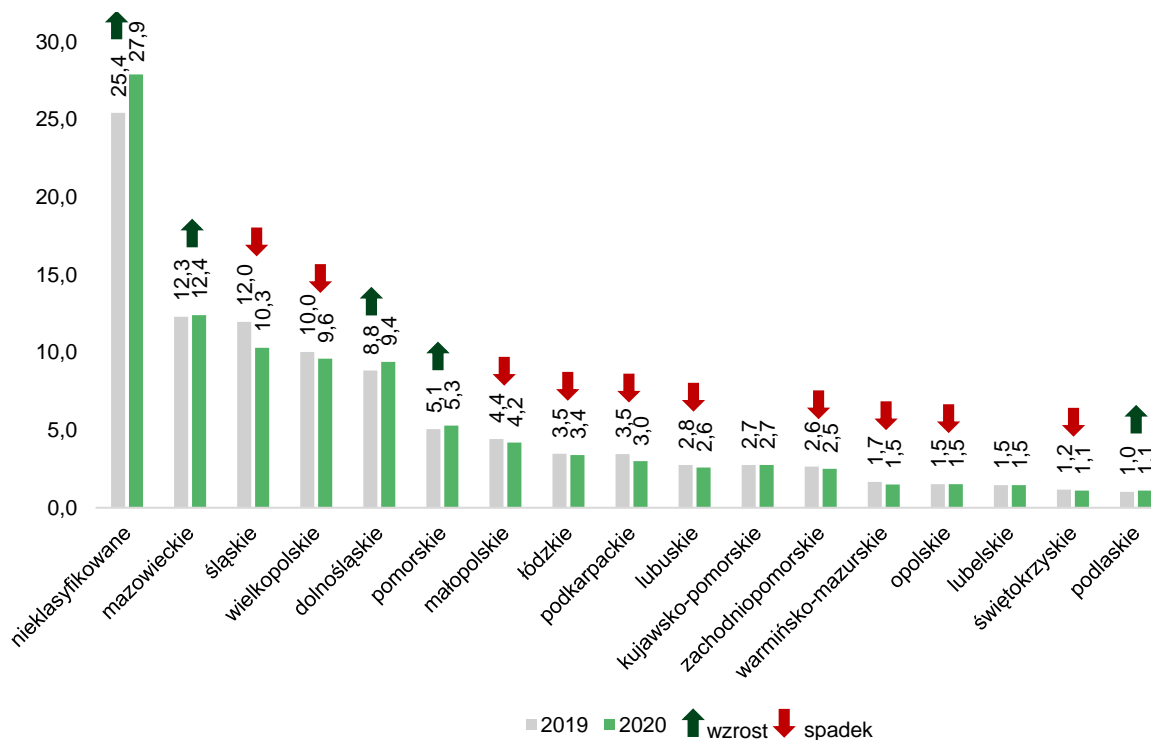
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

### 2.2. Wskaźnik kontrybucji województw

Analogicznie do wartości eksportu tak i w przypadku udziału regionów w generowaniu krajowego eksportu dominują Mazowsze i Śląsk, z tym, że śląskie odnotowało w 2020 roku znaczny spadek o 1,7 p. proc. **Małopolska, pomimo spadku wartości wskaźnika, plasowała się podobnie jak w 2019 roku, na 6. miejscu wśród regionów, generując 4,2% krajowego eksportu.**

Ze względu na wzrost wartości kategorii niesklasyfikowane (z poziomu 25,4% do 27,9%) oraz w wyniku oddziaływania czynników związanych z pandemią COVID-19, większość, bo dziesięć województw (w tym Małopolska), zanotowało spadki wartości wskaźnika kontrybucji. W przypadku dwóch regionów pozostał on na niezmienionym poziomie. Wzrost odnotowały z kolei cztery województwa, w tym największy (podobnie jak w 2019 roku) dolnośląskie, gdzie wartość wskaźnika zwiększyła się o 0,6 p. proc.

Wykres 6. Udział województw w generowaniu krajowego eksportu w latach 2019–2020 (%)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

### 2.3. Dynamika eksportu w województwach

Poza województwem pomorskim we wszystkich regionach odnotowano w 2020 roku zmniejszenie się dynamiki eksportu, z czego aż w dziesięciu osiągnęła ona wartości ujemne. Województwo dolnośląskie jest regionem, w którym wartość eksportu rok do roku wzrosła najbardziej (7,6%), aczkolwiek dynamika ta była niższa niż w roku 2019. Na kolejnych pozycjach uplasowały się województwa pomorskie i podlaskie, w których wartość wskaźnika przekroczyła 5%. Małopolska odnotowała z kolei spadek dynamiki o 6 p. proc. osiągając wynik -3,3%.

Wykres 7. Dynamika wartości eksportu polskich województw w latach 2019–2020 (%)



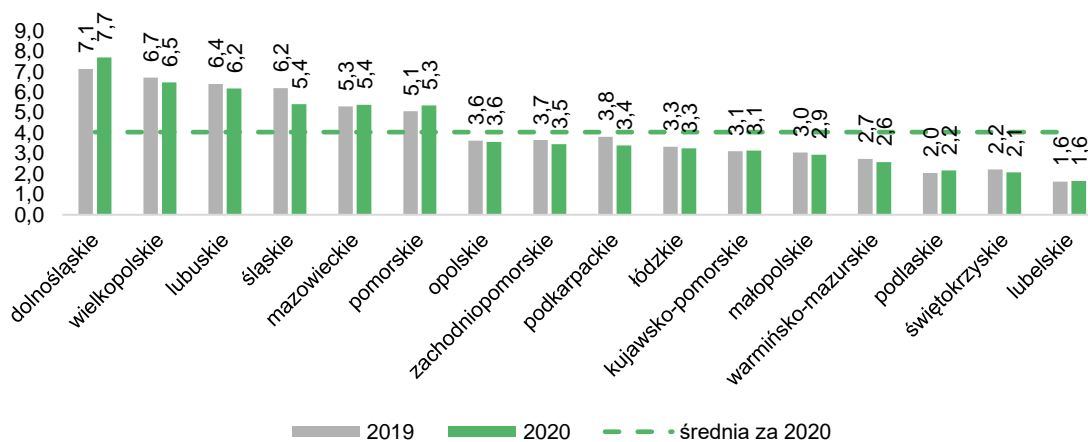
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 2.4. Wartość eksportu per capita w województwach

Województwa zachodniej części Polski niezmiennie dominują w zestawieniu wartości eksportu na mieszkańca (*per capita*). Najwyższą lokatę osiągnęło województwo dolnośląskie (7,7 tys. euro na jednego mieszkańca województwa), a następnie wielkopolskie i lubuskie. Powyżej średniej dla Polski, która wyniosła 4 tys. euro uplasowały się także województwa: śląskie, mazowieckie i pomorskie.

**Małopolska osiągnęła w tym zestawieniu dopiero 12. miejsce z wartością wskaźnika na poziomie 2,9 tys. euro na osobę, a więc nieco mniej niż w 2019 roku. Najniższe wartości odnotowały z kolei województwa świętokrzyskie i lubelskie.**

Wykres 8. Wartość eksportu per capita w województwach w latach 2019–2020 (tys. euro)



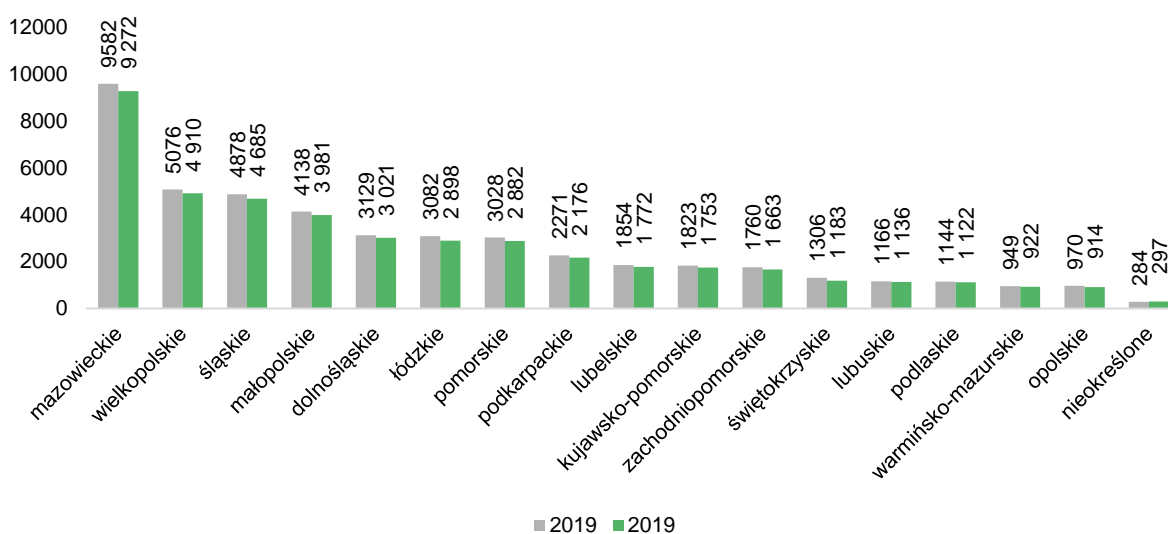
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 2.5. Liczba eksporterów w województwach

W 2020 roku na terenie Polski działalność eksportową prowadziło 44 587 podmiotów, co oznacza, że w stosunku do 2019 roku liczba ta zmniejszyła się o 1853. Dodatkłą roczną dynamiką w tym zakresie charakteryzowała się jedynie kategoria przedsiębiorstw nieprzypisanych do żadnego województwa (4,6%). We wszystkich regionach odnotowano z kolei spadki, z czego najmniejsze, nieprzekraczające 3%, w województwach podlaskim, lubuskim i warmińsko-mazurskim, a największy, blisko 10%, w województwie świętokrzyskim.

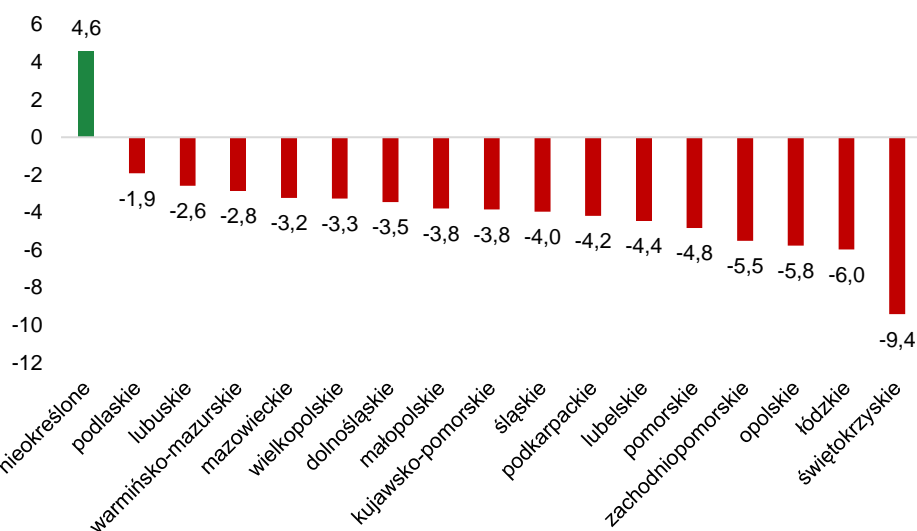
**Małopolska z liczbą 3 981 przedsiębiorstw eksportowych zajęła w zestawieniu, podobnie jak w 2019 roku, 4. miejsce, odnotowując jednocześnie roczny spadek na poziomie 3,8%.**

Wykres 9. Liczba firm eksportujących w województwach w latach 2019–2020



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Wykres 10. Dynamika liczby firmy eksportujących w województwach w latach 2019-2020 (%)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Wskaźnik koncentracji eksportu informuje z kolei o tym jaka wartość eksportu przypada na jedną eksportującą firmę. Regionem, który osiąga największą wartość w tym zakresie jest województwo



dolnośląskie. W 2020 roku na jedną firmę eksportową przypada tam udział na poziomie 7,4 mln euro. Wysoki udział eksportu przypadający na jedno przedsiębiorstwo występuje także w województwie lubuskim – 5,5 mln euro oraz śląskim – 5,2 mln euro. **Wartość wskaźnika dla Małopolski wynosi 2,5 mln euro na przedsiębiorstwo, co plasuje region z podobnym wynikiem względem 2019 roku.** Nadal jednak jest to jeden z niższych wyników w skali Polski (13. miejsce w odniesieniu do wszystkich województw) wynikający z dużej ilości eksporterów w regionie przy średniej wartości eksportu.

Tabela 1. Wartość wskaźnika koncentracji eksportu w poszczególnych województwach w 2020 roku

województwo	wskaźnik koncentracji eksportu
dolnośląskie	7 362 618,1
lubuskie	5 476 930,3
śląskie	5 179 893,2
wielkopolskie	4 609 232,7
pomorskie	4 352 119,8
warmińsko-mazurskie	3 962 296,1
opolskie	3 804 437,1
kujawsko-pomorskie	3 684 525,4
zachodniopomorskie	3 503 877,0
podkarpackie	3 298 715,8
mazowieckie	3 145 744,7
łódzkie	2 737 834,9
małopolskie	2 519 200,2
podlaskie	2 269 431,1
świętokrzyskie	2 148 337,7
lubelskie	1 948 712,2

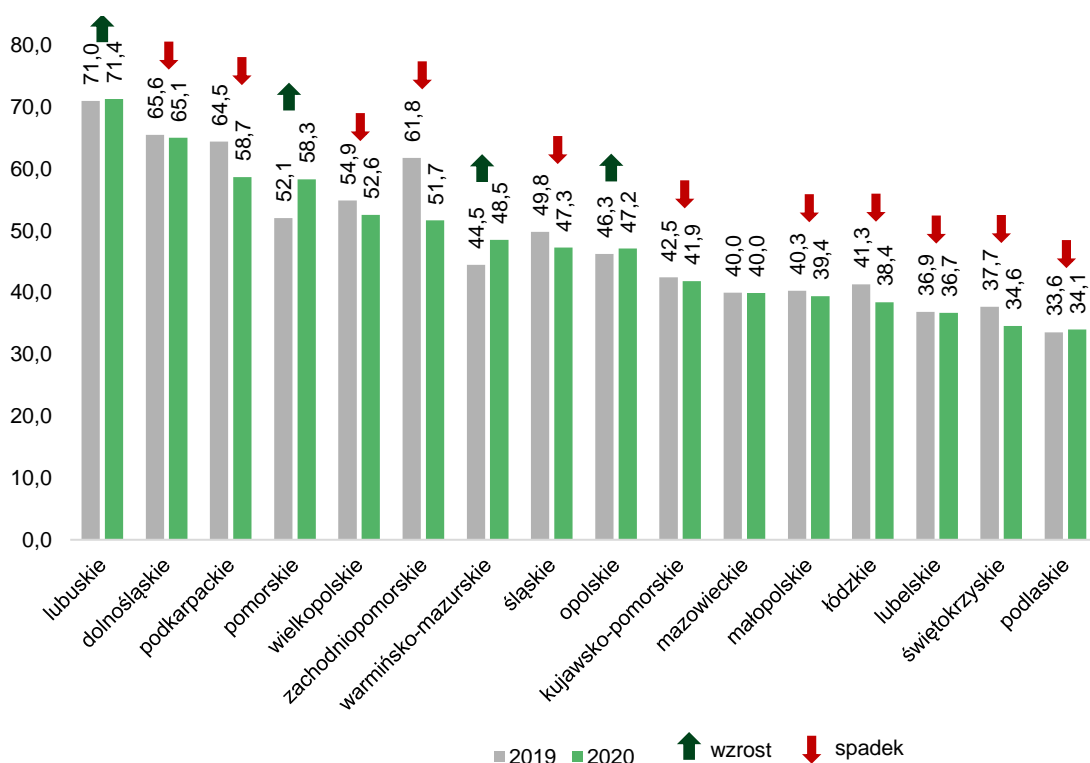
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 2.6. Udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu

Wartość eksportu w relacji do wartości sprzedanej przemysłu pokazuje stopień otwartości gospodarek na współpracę i wymianę handlową z zagranicą. W 2020 roku większość, bo aż 11 województw doświadczyło spadku tego wskaźnika, z czego największy na poziomie 10,1 p. proc. odnotowano w województwie zachodniopomorskim. Największy udział eksportu do wartości produkcji sprzedanej przemysłu występuje w zachodniej w Polsce. We wschodniej części kraju wybija się pod tym względem Podkarpacie.

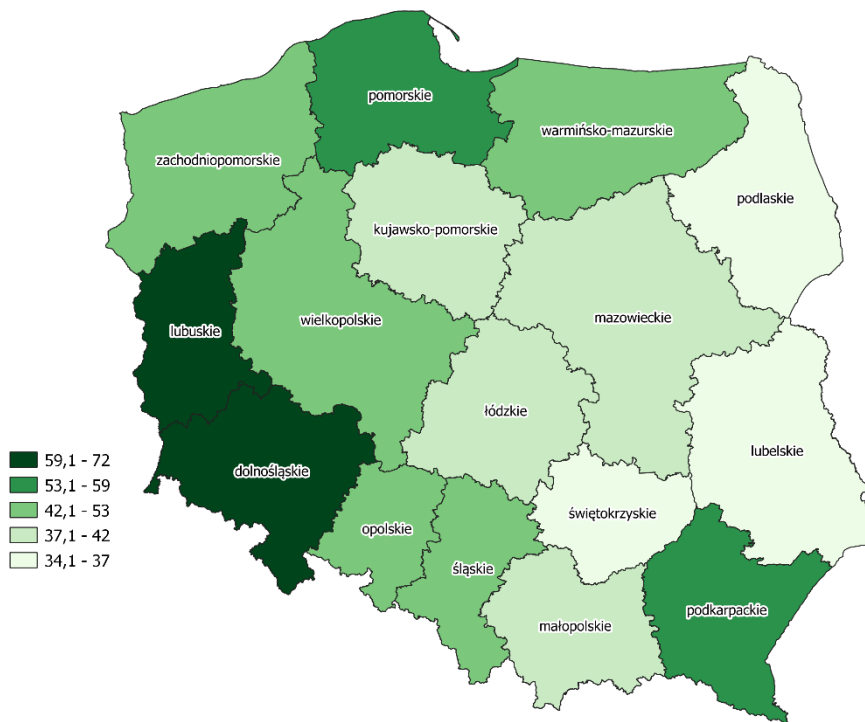
Podobnie jak w 2019 roku, tak i w 2020 pierwsze miejsce pod względem wartości tego wskaźnika zajęło województwo lubuskie, doświadczając jednocześnie lekkiego wzrostu w tym zakresie. Ponad 50% udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu występuje także w województwach: dolnośląskim (65,1%), podkarpackim (58,7%), pomorskim (58,3%), wielkopolskim (52,6%) oraz zachodniopomorskim (51,7%). **Małopolska z udziałem na poziomie 39,4% plasuje się w drugiej części zestawienia.**

Wykres 11. Udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu w latach 2019–2020 (%)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Rycina 1. Udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu w 2020 roku (%)



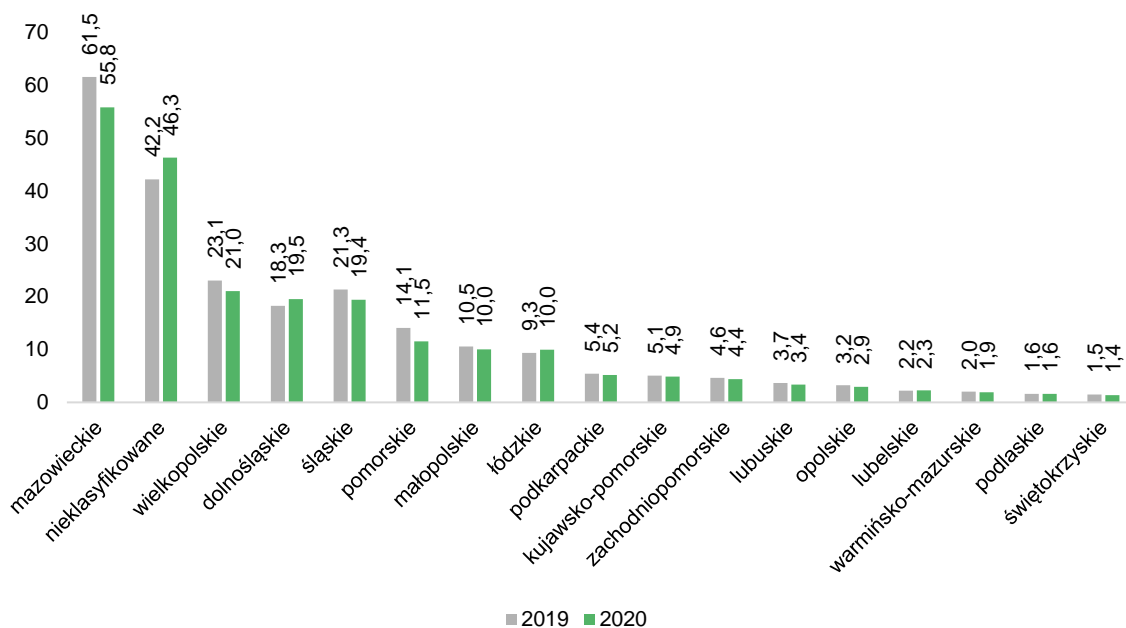
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 3. IMPORT- ANALIZA REGIONALNA

### 3.1. Wartość importu w polskich województwach

Małopolska sprowadziła towary o łącznej wartości 10,0 mld euro, co oznacza spadek o ok. 500 mln euro w stosunku do 2019 roku. W zestawieniu regionów pozwoliło to ponownie zająć województwu 6. miejsce. Niezmiennie zdecydowanym liderem pozostaje województwo mazowieckie z wartością importu na poziomie 55,8 mld euro. W dalszej kolejności uplasowały się województwa – wielkopolskie (21,0 mld euro), dolnośląskie (19,5 mld euro) oraz śląskie (19,4 mld euro). Roczne spadki wartości importu doświadczyła zdecydowana większość, bo 12 z 16 województw.

Wykres 12. Wartość importu polskich województw w latach 2019-2020 (mld euro).

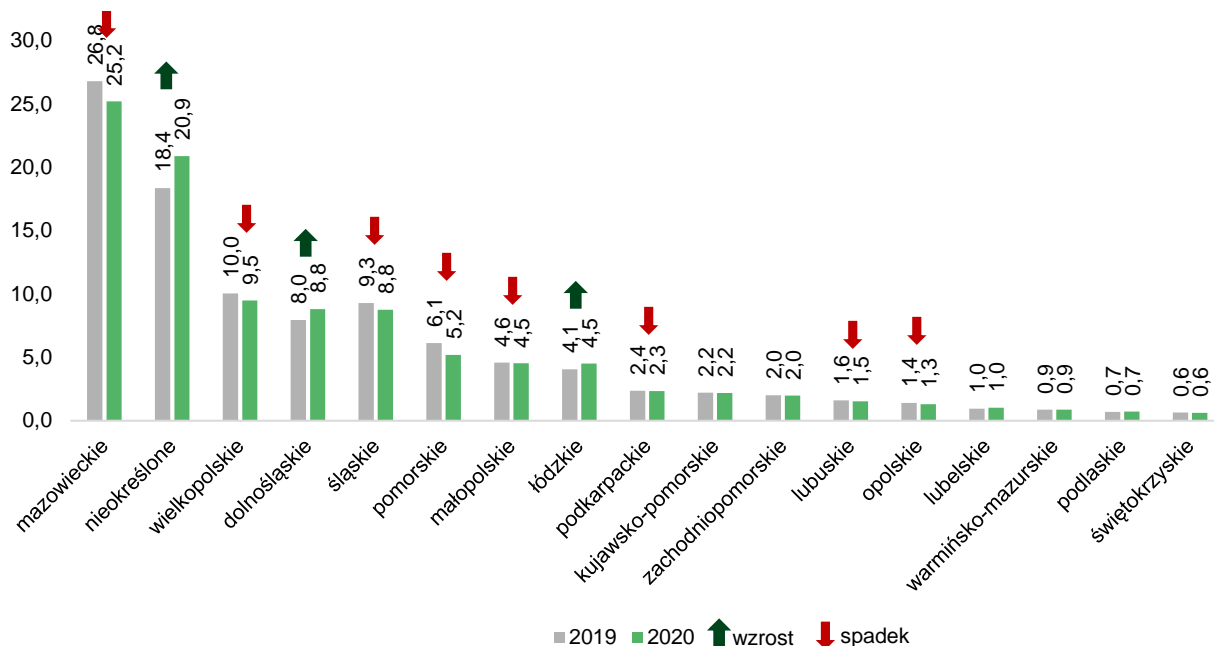


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

### 3.2. Wskaźnik kontrybucji

Mazowsze pozostaje województwem z największym udziałem w wartości krajowego importu, który jednocześnie doznał w 2020 roku największego spadku spośród wszystkich województw (o 1,6 p. proc.). Roczne wahania tego wskaźnika w zakresie poszczególnych regionów nie były generalnie znaczące, przy czym największy wzrost odnotowało województwo dolnośląskie. W sumie w ośmiu polskich regionach (w tym w województwie małopolskim) wskaźnik kontrybucji zmniejszył się na przestrzeni roku. Pod względem wartości wskaźnika Małopolska znalazła się na 6. pozycji wśród województw z wynikiem 4,5%. Trzy województwa notują udział w krajowym imporcie wynoszący poniżej 1%. Są to: warmińsko-mazurskie, podlaskie, świętokrzyskie.

Wykres 13. Udział importu poszczególnych województw w imporcie kraju ogółem w latach 2019-2020 (%)

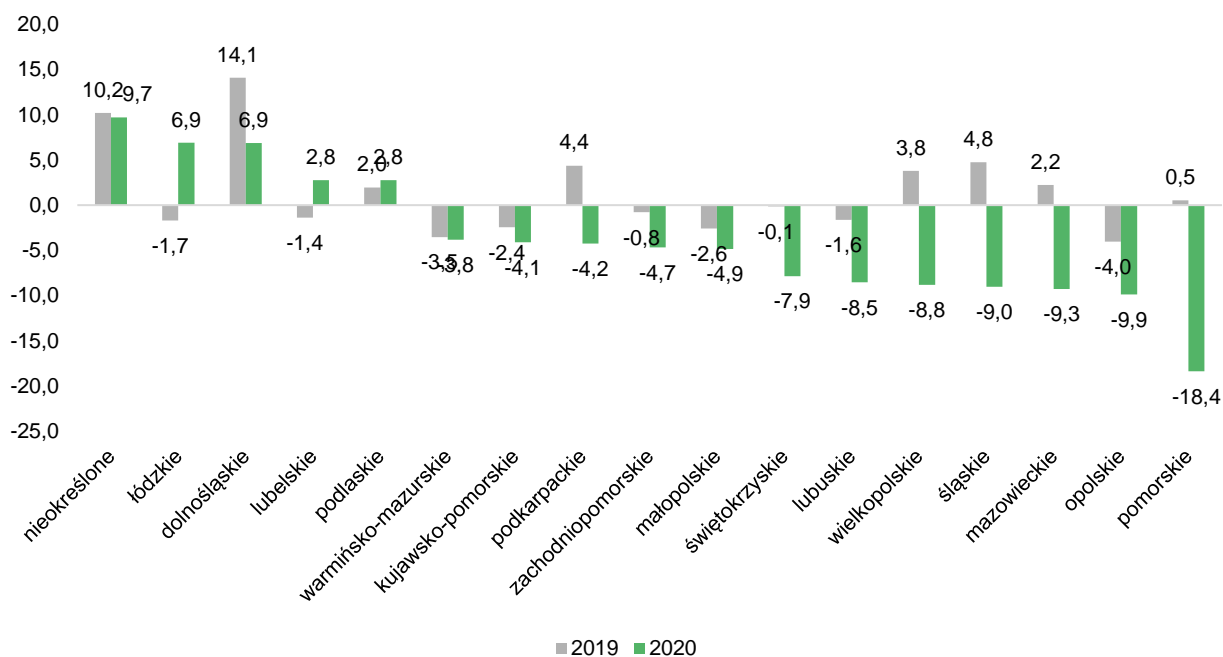


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

### 3.3. Dynamika importu

Rok 2020 odznaczył się ujemną dynamiką importu w przypadku dwunastu województw, w tym Małopolski. Największą wartość wskaźnika zanotowały województwa dolnośląskie i łódzkie (6,9%). Do największego spadku, kolejny już rok z rzędu, o niemal 20 p.proc., doszło w województwie pomorskim. Spadek wskaźnika dla Małopolski wyniósł z kolei 2,3 p. proc. – z -2,6% do -4,9%.

Wykres 14. Dynamika importu w województwach w latach 2019–2020 (%)



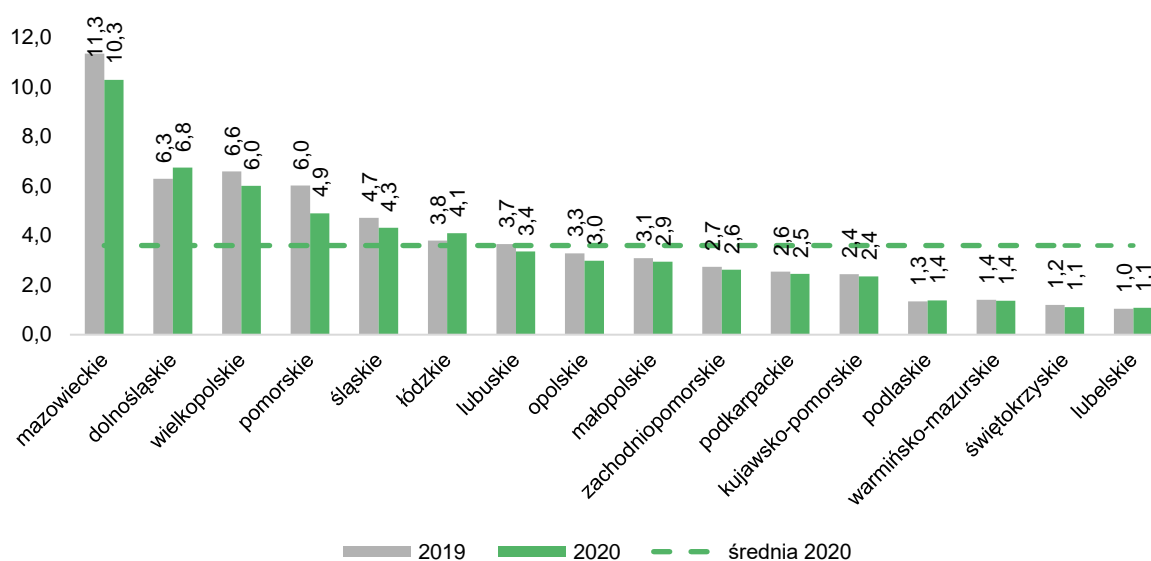
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

### 3.4. Wartość importu per capita

Wartość importu w przeliczeniu na liczbę mieszkańców w Polsce nieco spadła z poziomu ok. 6 tys. euro na osobę do 5,8 tys. euro na osobę. Związane jest to przede wszystkim ze znaczącym spadkiem wartości importu. Z kolei średnia wartość importu per capita (bez wartości dla kategorii niesklasyfikowane) odnotowała niewielki spadek względem 2019 roku z 3,8 tys. euro do 3,6 tys. euro.

Liderem regionalnym niezmiennie pozostaje województwo mazowieckie (zaliczając jednocześnie spadek z 11,3 tys. euro do 10,3 tys. euro). Tylko cztery regiony doświadczyły wzrostu wartości wskaźnika w odniesieniu do 2019 roku, a więc województwa dolnośląskie, łódzkie, podlaskie, lubelskie. **Udało się jednak zachować stan, w którym żadne województwo nie notuje wartości mniejszej niż tysiąc euro. Małopolska w tym zestawieniu znalazła się na dziewiątym miejscu, doświadczając jednocześnie lekkiego spadku wskaźnika z 3,1 do 2,9 tys. euro.**

Wykres 15. Wartość importu per capita w województwach w latach 2019–2020 (tys. euro)

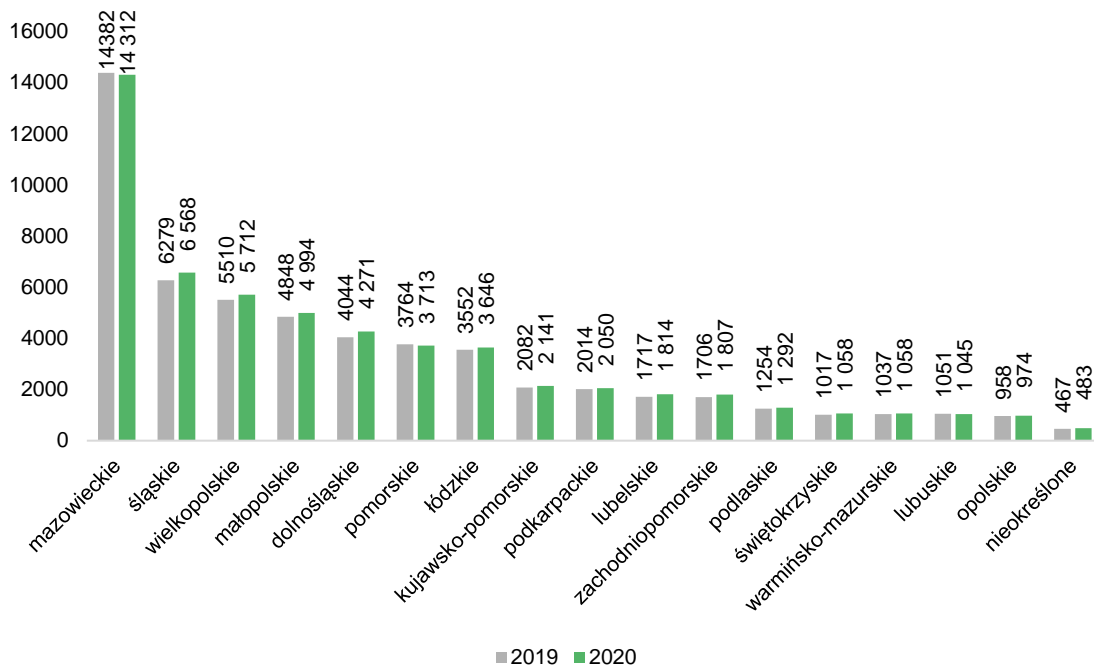


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

### 3.5. Liczba importerów

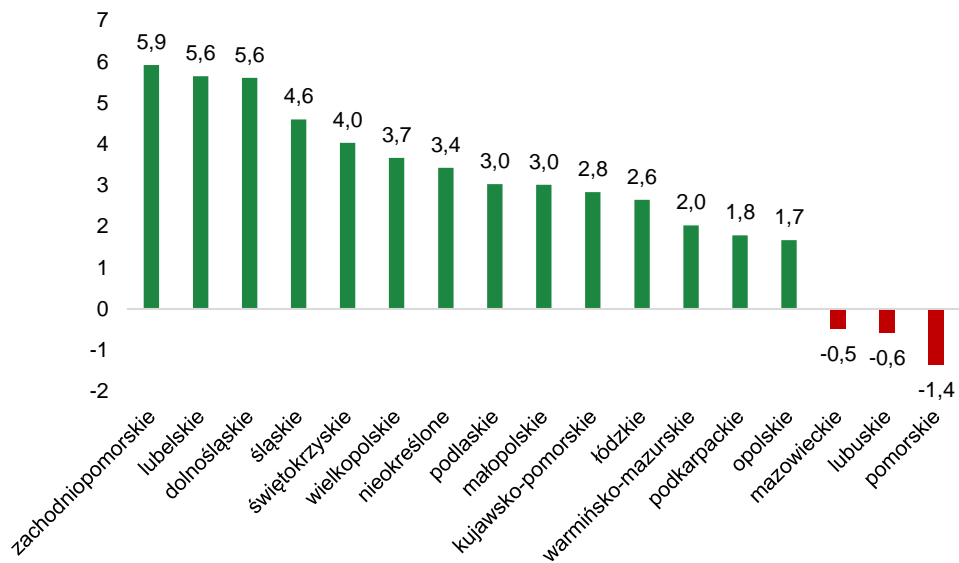
W 2020 roku w Polsce działało 56 938 importerów, co oznacza roczny wzrost na poziomie 2,3%. Liderem w zestawieniu województw pozostaje mazowieckie, choć największą dynamikę odnotowało województwo zachodniopomorskie, która wyniosła 5,9%. W przeciwieństwie do wartości importu, gdzie większość województw zanotowała spadki, liczba importerów wzrosła na przestrzeni roku w trzynastu regionach. Małopolska utrzymała swoją pozycję z 2019 roku znajdując się pod tym względem na czwartym miejscu (za województwami: mazowieckim, śląskim i wielkopolskim). Najmniej podmiotów zajmujących się importem działa w województwach opolskim i lubuskim, przy czym opolskie nie przekroczyło bariery 1000 importerów. **Wartość importu na jedno przedsiębiorstwo w Małopolsce w 2020 roku zmniejszyła się z 2,2 mln euro do ok. 2,0 mln euro.**

Wykres 16. Liczba podmiotów importujących w polskich województwach w latach 2019–2020



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Wykres 17. Dynamika liczby firmy eksportujących w województwach w latach 2019-2020



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.



## 4. STRUKTURA TOWAROWA EKSPORTU

### 4.1. Podział według PKD

Dla polskiego eksportu największe znaczenie według struktury PKD ma sekcja C (56,3% krajowego eksportu) oraz sekcja G (12,2% udziału w eksporcie). W skali kraju, w przeciwieństwie do województwa małopolskiego, znaczenie ma także sekcja B – *Górnictwo i wydobywanie* z udziałem na poziomie 1,7% oraz wartością eksportu przekraczającą 4 mld euro.

**Małopolski eksport, podobnie jak w przypadku Polski, zdominowany jest przez dwie główne sekcje, a mianowicie: C i G, które odpowiadają łącznie za 94,2% regionalnego eksportu (sekcja C stanowi 75,7%, a sekcja G 18,4%).** Branże, których udziały wynoszą 1% i więcej to także sekcja E – 1,5% (wzrost o 0,4 p.p. w stosunku do 2019 roku) oraz M – 1,5% (wzrost o 0,6 p. p. względem 2019 roku). Największy roczny wzrost wartości eksportu wystąpił w sekcji G i wyniósł 118,2 mln euro, co wpłynęło na zwiększenie udziału branży w eksporcie Małopolski o 1,7 p.p.

Tabela 2. Wartość eksportu według PKD w 2019 i 2020 roku (mln euro)

sekcje PKD	Polska		Małopolska		Wi* 2019	Wi* 2020
	2019	2020	2019	2020		
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	737,6	688,2	27,5	16,0	0,8	0,5
B. Górnictwo i wydobywanie	4099,9	4 090,1	10,8	8,1	0,1	0,0
C. Przetwórstwo przemysłowe	137 285,2	131 653,6	8 032,9	7 596,7	1,3	1,4
E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1035,9	1 182,6	118,8	147,4	2,6	2,9
F. Budownictwo	542,7	506,7	26,4	26,2	1,1	1,2
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	27 146,6	28 602,3	1 732,3	1 850,5	1,4	1,5
H. Transport i gospodarka magazynowa	791,8	737,3	19,8	28,9	0,6	0,9
J. Informacja i komunikacja	388,2	318,3	103,5	74,6	6	5,5
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	85,1	126,2	5,9	5,0	1,6	0,9
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1197,6	1 114,0	96,6	150,9	1,8	3,2
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	576,9	661,5	88,0	88,5	3,4	3,1
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11,3	14,7	0,3	1,3	0,6	2,1
Inne (D,I,P,Q,S,K,O,U, niesklasyfikowane)	60 032,7	66 321,4	107,4	34,9	brak	brak

\*Wskaźnik intensywności<sup>1</sup>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

<sup>1</sup> Wskaźnik intensywności, lub inaczej wskaźnik ujawnionej przewagi komparatywnej, obrazuje, jaki jest udział danej branży w eksporcie regionu, w stosunku do udziału tej branży w eksporcie kraju. Wartość wskaźnika przyjmująca wartość powyżej 1 oznacza, że udział województwa w eksporcie dla danej branży jest większy niż udział w eksporcie kraju ogółem.

Za: K. Gawlikowska-Hueckel, S. Umiński, *Handel zagraniczny Małopolski Metodologia badań oraz analiza obrotów w latach 2000–2004*, s. 21.







Z kolei wskaźnik intensywności pokazujący znaczenie danej branży dla regionu jest w dalszym ciągu zdecydowanie najwyższy dla kategorii J, aczkolwiek, znaczenie tej sekcji z roku na rok z konsekwentnie zmniejsza się, wskaźnik intensywności w 2020 osiągnął poziom 5,5, podczas gdy w 2019 był na poziomie 6,0 ( w latach 2017-2018 wskaźnik dla branży spadł z poziomu 7,2 do 6,3, a w latach 2018–2019 z 6,3 do 6,0). Kolejne miejsca pod względem wartości wskaźnika zajmują sekcje M (3,2), N (3,1) oraz E (2,9). Względem poprzedniego roku największy roczny wzrost wartości wskaźnika zanotowała sekcja R (+1,5), a największy spadek sekcja L (-0,7).

## 4.2. Podział według nomenklatury scalonej



Analizując eksport według klasyfikacji nomenklatury scalonej CN można stwierdzić, że sekcja *Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny* pozostaje najważniejszą kategorią eksportową zarówno dla Polski jak i województwa małopolskiego odpowiadającą za ok ¼ całkowitej wartości eksportu. W przypadku Małopolski stanowi ona minimalnie mniejszy odsetek całkowitej wartości eksportu (24,8%) niż w przypadku Polski (26,3%).

W krajowym eksporcie, oprócz wymienionej wyżej kategorii duży udział zajmują także sekcje *Sprzęt transportowy* (11,9%) oraz *Metale nieszlachetne i wyroby* (9%). W eksporcie Małopolski wymienione sekcje odgrywają jeszcze większe znaczenie stanowiąc odpowiednio 13,8% i 15,2%. Oprócz nich ponad 10% wartości eksportu województwa małopolskiego stanowi także sekcja *Tworzywa sztuczne i wyroby* (11,6%).

W Polsce trzy największe procentowe roczne wzrosty i jednocześnie dwa spadki wartości eksportu zanotowano w następujących sekcjach produktów<sup>2</sup>:

-  tłuszcze i oleje (+24,2%)
-  Produkty pochodzenia roślinnego (+22,3%)
-  perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby (+18%)
-  broń i amunicja (-41,3%)
-  produkty mineralne (-28,2%)
-  skóry i wyroby (-13,1%)

Z kolei dla Małopolski można wyróżnić następujące procentowe wzrosty i spadki<sup>3</sup>:

-  perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby (+107,1%)
-  tłuszcze i oleje (+52,2%)

<sup>2</sup> W zestawieniu nie zostały ujęte produkty należące do kategorii „nieokreślone”, które zanotowały ujemną roczną dynamikę wartości eksportu na poziomie 50,8%.

<sup>3</sup> W zestawieniu nie zostały ujęte produkty należące do kategorii „nieokreślone”, które zanotowały ujemną roczną dynamikę wartości eksportu na poziomie 19,5%.





-  dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki (+19,4%)
-  broń i amunicja (-41,9%)
-  sprzęt transportowy (-15,2%)
-  produkty mineralne (-15%)

Tabela 3. Wartość eksportu towarów w 2019 i 2020 roku według klasyfikacji CN (mln euro)

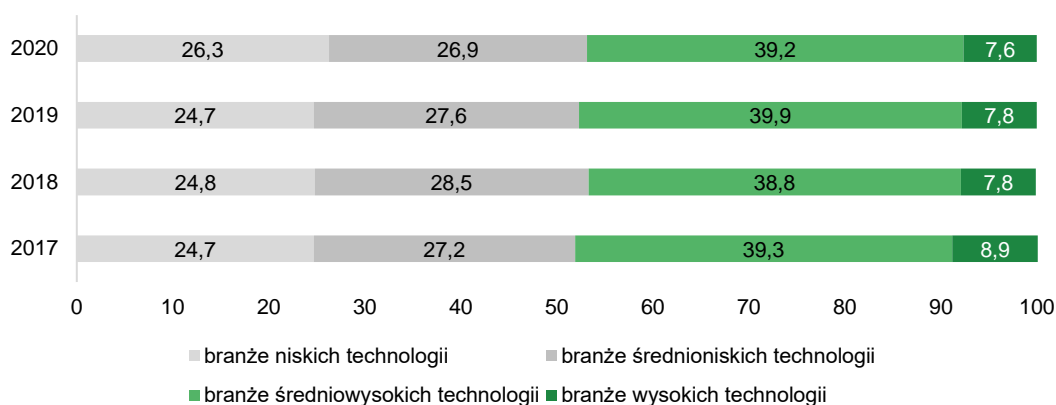
Nazwa sekcji produktu	Polska			Małopolska		
	2019	2020	% udziału dla 2020	2019	2020	% udziału dla 2019
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	9 694,5	9 387,7	4,0	346,9	308,3	3,1
Produkty pochodzenia roślinnego	4 576,1	5 595,3	2,4	174,6	156,1	1,6
Tłuszcze i oleje	451,9	561,4	0,2	4,8	7,3	0,1
Przetwory spożywcze	16 434,3	18 185,4	7,7	772,5	805,5	8,0
Produkty mineralne	5 309,2	3 814,0	1,6	194,3	165,2	1,6
Produkty przemysłu chemicznego	16 159,2	17 773,2	7,5	461,2	407,5	4,1
Tworzywa sztuczne i wyroby	16 123,2	15 915,7	6,7	1 174,50	1166,2	11,6
Skóry i wyroby	1 034,1	898,7	0,4	46,6	41,9	0,4
Drewno i wyroby z drewna	4 474,1	4 609,1	2,0	213,4	224,3	2,2
Ścier drzewny, papier, tektura i wyroby	6 583,1	6 604,0	2,8	273,3	266,4	2,7
Materiały i wyroby włókiennicze	9 129,3	10 450,0	4,4	145,5	141,7	1,4
Obuwie, nakrycia głowy i inne	2 363,3	2 510,5	1,1	130	136,2	1,4
Wyroby z kamienia, ceramika, szkło	4 590,5	4 511,8	1,9	259,2	233,8	2,3
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby	1 341,2	1 582,1	0,7	34,5	71,5	0,7
Metale nieszlachetne i wyroby	22 428,6	21 357,8	9,0	1 536,70	1524,5	15,2
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny	59 172,9	62 140,9	26,3	2 452,90	2485,8	24,8
Sprzęt transportowy	31 911,9	28 073,7	11,9	1 630,80	1383,5	13,8
Przyrządy i aparaty optyczne, fotograficzne, pomiarowo-kontrolne	4 807,7	4 925,7	2,1	132,6	125,2	1,2
Broń i amunicja	99,7	58,5	0,0	14,9	8,6	0,1
Różne produkty przemysłowe (m.in. meble, zabawki)	16 843,8	16 838,5	7,1	369,4	365,8	3,6
Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki	10,2	10,0	0,0	0,2	0,3	0,0
nieokreślona	433,2	213,1	0,1	4,5	3,6	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

### 4.3. Poziom zaawansowanie technologicznego eksportu

Dokonując klasyfikacji eksportu w ramach sekcji C, czyli przetwórstwa przemysłowego, można wyróżnić branże niskich, średnioniskich, średniowysokich oraz wysokich technologii<sup>4</sup>. Jak zostało przedstawione na poniższym wykresie, największą grupę produktów eksportowych polskiego przemysłu stanowią te należące do branż średniowysokich technologii – 39,2% w 2020 roku (o 0,7 p.p. więcej niż w 2019 roku). W porównaniu do 2019 roku dość wyraźnie wzrosła liczba eksportu mieszczącego się w kategorii branże niskich technologii (o 1,5 p.p.).

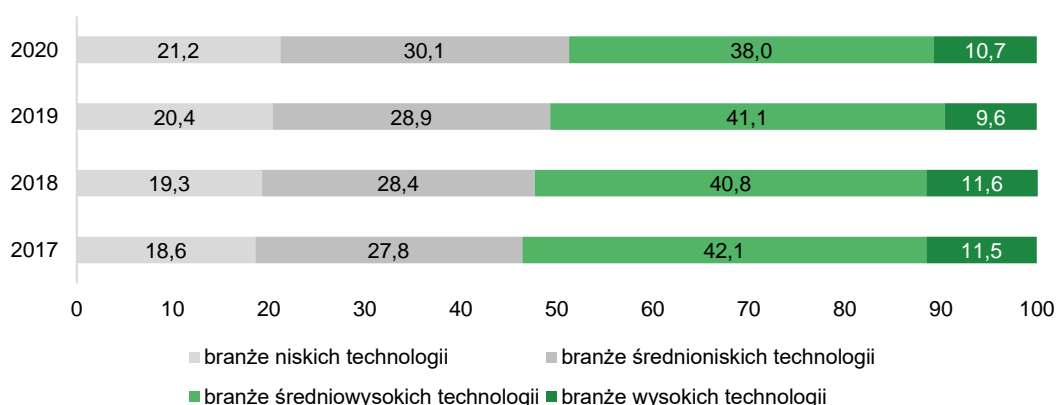
Wykres 18. Struktura eksportu przemysłu przetwórczego (sekcja C) ze względu na stopień zaawansowania technicznego branży dla Polski w latach 2017-2020 (%)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W Małopolsce zaobserwowano z kolei w 2020 roku zarówno wzrost branż wysokich technologii o 1,1 p. p. jak i branże średnioniskich technologii (o 1,2 p.p.) oraz niskich technologii (o 0,8 p.p.). Wyraźny spadek zaliczyła branża średniowysokich technologii (-3,1 p.p.).

Wykres 19. Struktura eksportu przemysłu przetwórczego (sekcja C) ze względu na stopień zaawansowania technicznego branży dla Małopolski w latach 2017-2020 (%)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

<sup>4</sup> Pełna klasyfikacja dostępna na stronie Eurostatu: [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:High-tech\\_classification\\_of\\_manufacturing\\_industries](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:High-tech_classification_of_manufacturing_industries), dostęp: 03.11.2021 r. oraz w Aneksie raportu.

## 5. STRUKTURA TOWAROWA IMPORTU

Sekcje C - *Przetwórstwo przemysłowe* oraz G – *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle*, niezmiennie pozostają liderami w strukturze towarowej importu, tak w Polsce, jak i Małopolsce. Stanowią one łącznie 75,8% importu z Polski oraz 95,9% importu Małopolski. Warto zaznaczyć, że import Polski nieprzypisany do żadnej sekcji PKD stanowi 21,2%. Poza wymienionymi sekcjami C i G w strukturze importu do Polski żadna z sekcji nie przekracza 1%. Najwięcej stanowi sekcja H – *Transport i gospodarka magazynowa* – 0,6%. Z kolei dla województwa małopolskiego znaczenie importowe, poza dominującymi sekcjami C i G, ma także sekcja J – *Informacja i komunikacja* z udziałem 1,1% (spadek z 1,2% w 2019 roku).

Tabela 4. Wartość importu według PKD w 2019 i 2020 roku (mln euro)

Sekcja PKD	Polska		Małopolska	
	2019	2020	2019	2020
A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	322,5	280,1	4,3	10,3
B. Górnictwo i wydobywanie	557,7	485,0	6,1	1,3
C. Przetwórstwo przemysłowe	101 621,1	92902,3	5620,2	5037,1
E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	498	574,6	36,5	62,4
F. Budownictwo	779	834,2	50,3	62,3
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	77 682,9	75057,5	4480,3	4588,4
H. Transport i gospodarka magazynowa	2281,6	1281,7	32,8	42,8
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	30,9	46,8	2,4	2,7
J. Informacja i komunikacja	847,8	791,6	125,4	106,0
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	544,3	599,0	0,4	0,0
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	70	59,6	3,9	5,6
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1078,1	1012,2	37,5	52,7
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	585,9	605,4	41,7	34,3
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	44,9	30,2	2,7	2,4
Inne (D,P,Q,S,K,O,U, Niesklasyfikowane)**	39 464,9	39 464,9	101,2	24,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W 2020 roku w Polsce odnotowano roczne spadki wartości importu w 8 z istniejących 21 kategorii nomenklatury scalonej CN. Największy spadek dotyczył sekcji *produkty mineralne* (-31,5%), *sprzęt transportowy* (-23,4%) i *skóry i wyroby* (-14%). Największy przyrost dotyczył natomiast sekcji *działa sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki* (57%), *perty, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby* (44,8%) oraz *broń i amunicja* (22,1%).

Najważniejszą sekcją importu w skali kraju pozostają niezmiennie *Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny*. Wartość tych sprowadzonych towarów odpowiada za 27,5% całego

importu. Inne istotne gałęzie polskiego przemysłu (z udziałem ok. 10%) to *Produkty przemysłu chemicznego* (10,4%), *Sprzęt transportowy* (9,6%) *Metale nieszlachetne i wyroby* (9,6%).

Udział najważniejszej sekcji w województwie małopolskim w 2020 roku wyniósł 24,3% i dotyczy, podobnie jak w skali kraju, jest to kategoria *Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny*. Kolejne miejsce w zestawieniu zajmuje sekcja *Metale nieszlachetne i wyroby* – 16,3%, a następnie *Sprzęt transportowy* – 9,7% (dość duży spadek – w 2019 sekcja ta odpowiadała za 11,2%). W skali regionu największy procentowy wzrost osiągnęły sekcje *perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby* (69,1%), *przetwory spożywcze* (42,3%) oraz *drewno i wyroby z drewna* (21%). Z kolei największe spadki wystąpiły w sekcjach: *produkty mineralne* (-28,3%), *skóry i wyroby* (-22,2%) oraz *sprzęt transportowy* (-17,9%)

Tabela 5. Wartość importu towarów w 2019 i 2020 roku według klasyfikacji CN (mln euro)

Sekcja	Polska			Małopolska		
	2019	2020	% udziału dla 2020	2019	2020	% udziału dla 2020
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	5 704,1	5450,5	2,5	302,9	276,3	2,8
Produkty pochodzenia roślinnego	5 190,6	5544,8	2,5	509,6	542,1	5,4
Tłuszcze i oleje	932,7	1122,8	0,5	71,7	62,1	0,6
Przetwory spożywcze	8 519,2	9586,7	4,3	358,1	509,5	5,1
Produkty mineralne	19 555,2	13397,1	6,0	873,4	626,1	6,2
Produkty przemysłu chemicznego	21 449,0	23138,0	10,4	845,0	715,2	7,1
Tworzywa sztuczne i wyroby	16 364,9	15718,6	7,1	711,2	689,5	6,9
Skóry i wyroby	1 270,5	1092,1	0,5	55,1	42,8	0,4
Drewno i wyroby z drewna	1 718,9	1752,9	0,8	73,5	88,9	0,9
Ścier drzewny, papier, tektura i wyroby	5 622,3	5511,5	2,5	284,5	269,4	2,7
Materiały i wyroby włókiennicze	11 811,3	13386,0	6,0	403,6	380,1	3,8
Obuwie, nakrycia głowy i inne	3 015,3	3186,0	1,4	183,3	184,7	1,8
Wyroby z kamienia, ceramika, szkło	2 723,6	2647,9	1,2	138,3	120,5	1,2
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby	867,1	1289,9	0,6	40,6	68,7	0,7
Metale nieszlachetne i wyroby	22 849,2	21362,7	9,6	1 643,7	1623,9	16,2
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny	57 799,8	60881,1	27,5	2 430,5	2440,7	24,3
Sprzęt transportowy	27 792,4	21285,0	9,6	1 180,1	968,3	9,7
Przyrządy i aparaty optyczne, fotograficzne, pomiarowo-kontrolne	5 621,7	5659,6	2,6	197,8	206,3	2,1
Broń i amunicja	161,8	197,6	0,1	9,6	8,1	0,1
Różne produkty przemysłowe (m.in. meble, zabawki)	7 211,8	7336,5	3,3	231,4	208,1	2,1
Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki	24,6	38,6	0,0	1,3	1,4	0,0
nieokreślona	3 516,1	1963,6	0,9	0,0	0,0	0,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.



Podsumowując, w Polsce trzy największe procentowe roczne wzrosty i spadki wartości importu zanotowano w następujących sekcjach produktów<sup>5</sup>:

- ▲ dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki (+57%)
- ▲ perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby (+44,8%)
- ▲ broń i amunicja (+22,1%)
- ▼ produkty mineralne (-31,5%)
- ▼ sprzęt transportowy (-23,4%)
- ▼ skóry i wyroby (-14%)

Z kolei dla Małopolski można wyróżnić dwa procentowe wzrosty i trzy spadki<sup>6</sup>:

- ▲ perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby (+69,1%)
- ▲ przetwory spożywcze (+42,3%)
- ▲ drewno i wyroby z drewna (+21%)
- ▼ produkty mineralne (-28,3%)
- ▼ skóry i wyroby (-22,2%)
- ▼ sprzęt transportowy (-17,9%)

<sup>5</sup> W zestawieniu nie zostały ujęte produkty należące do kategorii „nieokreślone”, które zanotowały ujemną roczną dynamikę wartości eksportu na poziomie 44,2%.

<sup>6</sup> W zestawieniu nie zostały ujęte produkty należące do kategorii „nieokreślone”, które zanotowały dodatnią roczną dynamikę wartości eksportu na poziomie 131,9%.

## 6. KIERUNKI EKSPORTU

### 6.1. Wartość eksportu wysłanego do najważniejszych partnerów handlowych

Niemcy od lat są zdecydowanie najważniejszym kierunkiem eksportowym Polski. W 2020 roku wartość wysłanych tam towarów wyniosła 67,9 mld euro, co stanowiło 28,8% krajowego eksportu. (w 2019 było to 27,6%). Oprócz naszych zachodnich sąsiadów ważnymi partnerami w zakresie eksportu są Republika Czeska, Wielka Brytania oraz Francja, wartość eksportu do tych krajów była bardzo zbliżona i opiewała na ponad 13 mld euro w 2020 roku. Za nimi plasują się Włochy oraz Holandia, do których eksport wyniósł w 2020 roku nieco ponad 10 mld euro.

Wszystkie wymienione kraje cechuje także niemal identyczna ujemna dynamika, w porównaniu z poprzednim rokiem wartość spadła od 3,4 do 3,6%, jedynie w przypadku Holandii było to -1,6%. Niestety w przypadku pierwszej dziesiątki, dynamika eksportu spadła w przypadku aż 7 państw. Niemniej jednak dodatnia dynamika cechuje najważniejszego partnera jakim są Niemcy. Oprócz Niemiec wzrost wartości eksportu zanotowano także do Szwecji (8 w zestawieniu). W przypadku zamykającej pierwszą dziesiątkę Hiszpanii wartość eksportu pozostała praktycznie bez zmian.

Dynamikę eksportu w krajach plasujących się poza pierwszą 10 charakteryzowała dość zróżnicowana dynamika. Największą roczną dodatnią dynamikę wartości eksportu odnotowano w eksporcie do Turcji (15,2%), Szwajcarii (14,6%) i Chin (12,5%). Największy spadek dotyczył zaś Norwegii (-9,2%) oraz Węgier (-7,2%). Do grona 25 największych odbiorców polskich produktów dołączyła Łotwa, kosztem Kanady. Ogółem eksport do 25 wymienionych w tab. 6 państw stanowi 89% całkowitego eksportu.



Tabela 6. Wartość eksportu z Polski do 25 najważniejszych partnerów handlowych w 2019 i 2020 roku (mln euro)

L.p.	nazwa kraju	2019	2020	% udziału dla 2020	dynamika 2019/2020 (%)
1	Niemcy	64497,8	67943,9	28,8	5,3
2	Republika Czeska	14209,4	13731,0	5,8	-3,4
3	Wielka Brytania	14007,4	13511,9	5,7	-3,5
4	Francja	13708,3	13211,3	5,6	-3,6
5	Włochy	10615,5	10234,6	4,3	-3,6
6	Niderlandy	10173,0	10005,7	4,2	-1,6
7	Rosja	7430,9	7156,6	3,0	-3,7
8	Szwecja	6532,8	6909,8	2,9	5,8
9	Stany Zjednoczone Ameryki	6765,9	6728,7	2,9	-0,6
10	Hiszpania	6029,5	6028,5	2,6	0,0
11	Węgry	6467,2	6000,7	2,5	-7,2
12	Słowacja	6028,0	5851,1	2,5	-2,9
13	Belgia	5584,0	5579,2	2,4	-0,1
14	Ukraina	4974,0	5259,4	2,2	5,7
15	Rumunia	5088,8	4936,1	2,1	-3,0
16	Austria	4973,1	4746,2	2,0	-4,6
17	Dania	3740,7	3920,7	1,7	4,8
18	Litwa	3455,3	3450,7	1,5	-0,1
19	Chiny	2649,3	2979,3	1,3	12,5
20	Szwajcaria	2159,8	2475,5	1,0	14,6
21	Norwegia	2706,8	2456,8	1,0	-9,2
22	Turcja	1937,8	2231,9	0,9	15,2
23	Finlandia	1955,2	1911,4	0,8	-2,2
24	Białoruś	1711,9	1604,7	0,7	-6,3
25	Łotwa	1384,4	1433,0	0,6	3,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

**Również w przypadku województwa małopolskiego Niemcy pozostają zdecydowanie najważniejszym partnerem eksportowym. Niestety w 2020 roku eksport do tego kraju z województwa małopolskiego spadł względem poprzedniego roku. W dalszym jednak ciągu udział eksportu do tego kraju wynosi 24,5%.** Podobnie jak w przypadku statystyk dotyczących całego kraju, w skali regionu za plecami Niemiec plasują się Francja i Czechy. Co jednak charakterystyczne dla Małopolski, ważną rolę ogrywa także handel z zajmującą 4 miejsce Słowacją, do której małopolscy przedsiębiorcy sprzedają nawet nieco więcej niż do Wielkiej Brytanii (warto przypomnieć, że w skali kraju Słowacja jest dopiero 12. w kolejności partnerem w zakresie eksportu).

W 2020 roku odnotowano fantastyczny, niemal 30% wzrost wartości eksportu z Małopolski do dwóch krajów - Łotwy oraz Bułgarii, która pojawiła się. O ponad 10% wzrósł także eksport z Małopolski do Litwy. Niestety do 16 z wymienionych 25 państw wartość eksportu spadła. Największy był spadek eksportu do Słowenii (-16%). Ponad 10% mniejszą wartość eksportu odnotowano także do Belgii, USA oraz Węgier.

Tabela 7. Wartość eksportu z Małopolski do 25 najważniejszych partnerów handlowych w 2019 i 2020 roku (mln euro)

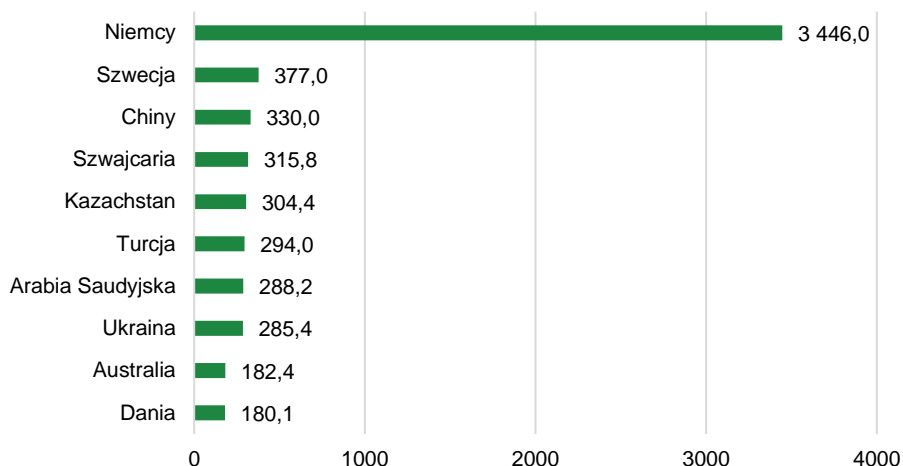
L.p.	nazwa kraju	2019	2020	% udziału dla 2019	dynamika 2019/2020 (%)
1	Niemcy	2 544,6	2 454,1	24,5	-3,6
2	Republika Czeska	746,3	757,0	7,5	1,4
3	Francja	755,3	707,6	7,1	-6,3
4	Słowacja	515,2	530,2	5,3	2,9
5	Wielka Brytania	506,7	514,4	5,1	1,5
6	Włochy	441,8	428,5	4,3	-3,0
7	Rumunia	401,5	367,6	3,7	-8,4
8	Niderlandy	398,3	365,5	3,6	-8,2
9	Węgry	358,5	320,7	3,2	-10,6
10	Ukraina	303,7	318,6	3,2	4,9
11	Austria	324,2	310,7	3,1	-4,2
12	Stany Zjednoczone Ameryki	311,5	280,4	2,8	-10,0
13	Belgia	273,0	238,5	2,4	-12,7
14	Szwecja	210,1	208,3	2,1	-0,9
15	Hiszpania	195,9	197,5	2,0	0,8
16	Litwa	158,9	176,3	1,8	10,9
17	Rosja	171,3	162,2	1,6	-5,3
18	Chiny	166,9	154,1	1,5	-7,6
19	Finlandia	117,3	115,4	1,2	-1,6
20	Dania	114,1	113,7	1,1	-0,4
21	Szwajcaria	94,9	99,3	1,0	4,6
22	Łotwa	65,9	85,1	0,8	29,2
23	Norwegia	83,2	80,9	0,8	-2,7
24	Bułgaria	50,8	64,9	0,6	27,9
25	Słowenia	74,7	62,6	0,6	-16,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Największy wzrost w wartościach bezwzględnych krajowego eksportu odnotowano do Niemiec (ponad 3 mld euro) i Francji (ok. 1,5 mld euro). Poza Chinami i USA największe wzrosty krajowego eksportu odnotowano głównie do państw europejskich. Analizując z kolei największe spadki można zwrócić uwagę na przewagę państw leżących poza Starym Kontynentem (oprócz Danii i Irlandii). Największy spadek wartości eksportu w stosunku do 2019 roku odnotowano w przypadku Turcji (-581,5 mln euro).

Największy wzrost w wartościach bezwzględnych krajowego eksportu odnotowano do Niemiec – ponad 3,4 mld euro. W porównaniu do tej kwoty, wzrost bezwzględny do pozostałych krajów nie był tak imponujący. Eksport do drugiej w zestawieniu Szwecji wzrósł o 377 mln euro. Ogółem grupa 10 krajów o najwyższym wzroście jest bardzo zróżnicowana geograficznie, obejmując kraje z różnych części Europy i Azji oraz Australię. Warto jednak zauważyć że wszystkie wymienione w zestawieniu kraje należą do półkuli wschodniej.

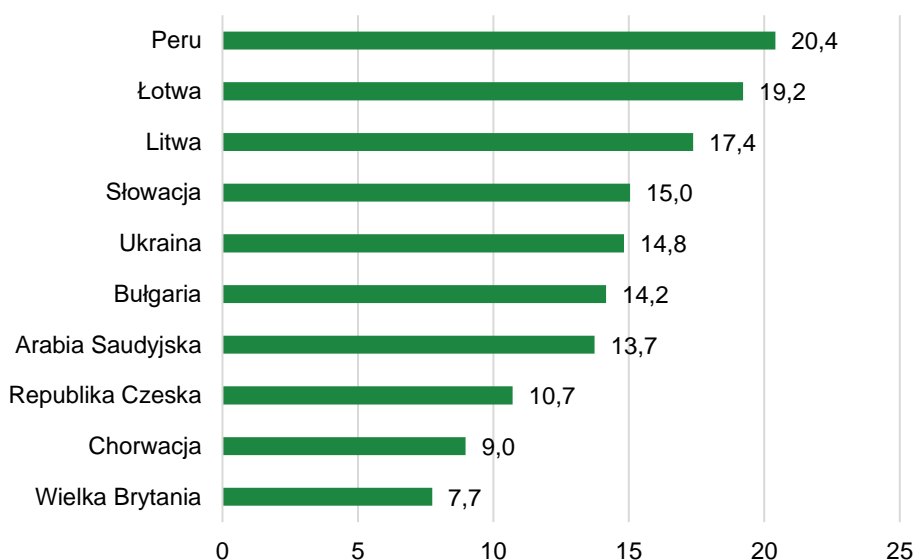
Wykres 20. Największe wzrosty wartości eksportu z Polski (2020 roku) (mln euro)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W skali regionu najwyższy był wzrost do dość odległego partnera handlowego jakim jest Peru (+20,4 mln euro). Ogółem najwyższy wzrost eksportu z Małopolski notowany był jednak głównie w krajach bliższych geograficznie, tj. do państw regionu Europy Środkowo-Wschodniej, a poza nimi również do nieco dalszych Arabii Saudyjskiej i Wielkiej Brytanii.

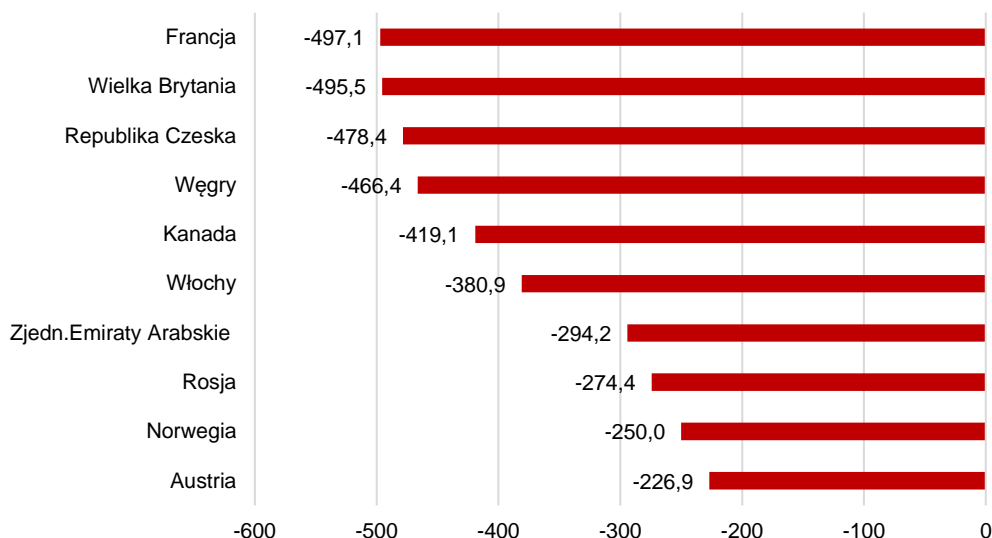
Wykres 21. Największe roczne wzrosty wartości eksportu z Małopolski (2020 roku) (mln euro)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W skali Polski, największy bezwzględny spadek wartości eksportu zanotowano do krajów, które zajmują czołowe lokaty (miejsca 2-4) w zestawieniu ukazującym najważniejszych odbiorców polskiego eksportu (tab. 6): Francji, Wielkiej Brytanii oraz Czech. Tuż za nimi plasują się Węgry, a nieco dalej Kanada oraz Włochy. Warto zauważyć że wszystkie wymienione kraje były dość mocno dotknięte pandemią korona wirusa w 2020 roku.

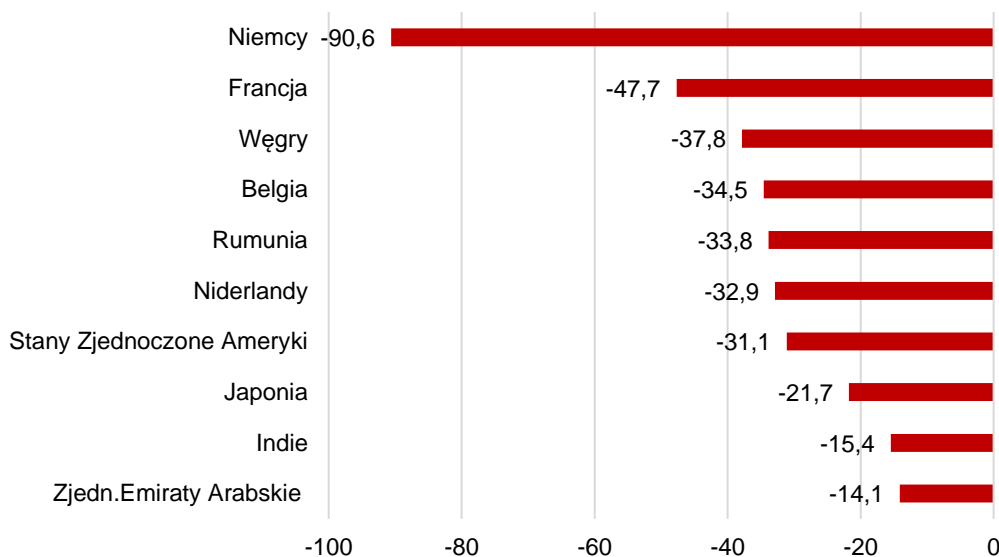
Wykres 22. Największe spadki wartości eksportu w Polsce (2020 roku) (mln euro)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W skali regionalnej zdecydowanie największy był bezwzględny spadek eksportu do Niemiec, co nie jest jednak oznaką ogromnego kryzysu na tym rynku, ale po części jest wynikiem skali eksportu do tego kraju (do zachodniego sąsiada Polski trafia ¼ całego eksportu z Małopolski). Co ciekawe spadek wartości eksportu do tego jaki miał miejsce między 2020 a 2019 jest niemal równy wzrostowi jaki zanotowano między 2018 a 2019 roku. Można więc uznać że eksport do tego kraju w wyniku kryzysu związanego z pandemią, cofnął się do poziomu z 2018 roku. Drugim w kolejności państwem, do którego eksport wyraźnie spadł jest inny istotny partner handlowy jakim jest Francja. Kolejne miejsca zajmują jeszcze 4 inne europejskie państwa, za nimi zaś plasują się silne gospodarki pozaeuropejskie – USA, Japonia Indie oraz ZEA.

Wykres 23. Największe spadki wartości eksportu w Małopolsce (2020 roku) (mln euro)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 6.2. Rozkład terytorialny eksportu<sup>7</sup>

Polska, kraj leżący w środku Europy zdecydowaną większość swojego eksportu lokuje w regionie. Największymi odbiorcami polskich towarów i usług są kraje Europy Zachodniej, gdzie w 2020 roku trafiło 104 mld euro. W regionie tym najważniejszą pozycję zajmują Niemcy, gdzie trafia 65% wartości eksportu. Poza nimi istnieją jeszcze trzy państwa, do których eksport przekroczył 10 mld euro: Wielka Brytania, Francja i Holandia. Drugim najważniejszym odbiorcą polskiego eksportu są kraje regionu Europa Wschodnia (wg ONZ region ten obejmuje kraje tzw. byłego bloku wschodniego, jednak z wyłączeniem krajów bałtyckich, które traktowane są jako Europa Północna). W regionie tym najważniejszym partnerem są Czechy importujące z Polski towary o wartości ponad 13 mld euro rocznie, Rosja importująca 7 mld euro oraz Węgry, Słowacja, Ukraina i Rumunia importujące towary o wartości ok 5-6 mld euro. Za nią znajduje się Europa Północna, gdzie zdecydowanie najważniejszym partnerem jest Szwecja, a w dalszej kolejności także Dania i Litwa. Najniższa wartość eksportu przypada na Europę Południową, do której jednak zaliczane są dwa istotne z punktu widzenia wymiany handlowej państwa – Włochy gdzie wartość eksportowanych towarów wyniosła w 2020 roku ponad 10 mld euro oraz Hiszpania gdzie wyeksportowano towary o wartości ponad 6 mld euro.

Głównymi kierunkami eksportu z Polski poza Europą są Azja gdzie w 2020 roku wyeksportowano towary o wartości bliskiej 13,6 mld euro i Ameryka Północna gdzie wartość eksportu przekroczyła nieznacznie 9 mld euro. W Azji wyróżnić należy dwóch głównych odbiorców polskich towarów – Chiny oraz Turcję a także kilku mniejszych, takich jak Arabia Saudyjska, Kazachstan, Izrael, Korea Południowa, Japonia, Zjednoczone Emiraty Arabskie i Indie. Za oceanem najważniejszą rolę odrywają Stany Zjednoczone gdzie trafia prawie  $\frac{3}{4}$  eksportu do Ameryki Północnej. Pozostałe kontynenty są znacznie mniejszymi odbiorcami polskich towarów i usług. Niemniej jednak, do Afryki łącznie wyeksportowano niemal 3 mld euro. Najważniejszymi dla Polski państwami na tym kontynencie są RPA, Maroko, Algieria oraz Egipt. Do Australii i Oceanii wyeksportowano natomiast towary o łącznej wartości nieco ponad 1 mld euro, z czego 80% trafiło do Australii. Na kontynencie południowoamerykańskim jedynym istotnym partnerem w zakresie eksportu jest Brazylia. Dynamika eksportu jest bardzo zróżnicowana wewnątrzkontynentalnie. Na każdym kontynencie istnieje część państw o dodatniej dynamice oraz część o ujemnej. Do regionów gdzie wartość eksportu raczej wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem zaliczyć można Amerykę Środkową, Afrykę Zachodnią, Afrykę Środkową, Afrykę Wschodnią, Półwysep Indochiński, Azję Środkową.

Eksport z województwa małopolskiego był w głównej mierze kierowany do krajów bliskich geograficznie. Eksport do Europy stanowił aż 89,7% całkowitej wartości eksportu z województwa. Podobnie jak w przypadku Polski najważniejszymi regionami wewnątrz Europy była Europa Zachodnia oraz plasująca się za nią Europa Wschodnia. Wśród krajów usytuowanych na zachód od Małopolski najważniejszym partnerem są tak jak w przypadku statystyk dotyczących eksportu z całej Polski, Niemcy. W porównaniu do statystyk dotyczących eksportu krajowego, w przypadku Małopolski zaznacza się duże znaczenie południowych sąsiadów Czech i Słowacji. Eksport do tych krajów, zaliczanych do Europy Wschodniej, stanowi połowę eksportu do tego regionu ogółem.

Poza Europą, eksport z Małopolski trafiał w głównej mierze do Azji oraz Ameryki Północnej. Największym pozaeuropejskim odbiorcą małopolskich towarów i usług są Stany Zjednoczone, gdzie w 2020 roku trafiły towary i usługi o wartości 280 mln euro (blisko 80% całkowitej wartości eksportu do Ameryki Północnej). Porównując tę sumę z wynikami krajów europejskich, USA plasuje się między

<sup>7</sup> Odwołując się do kontynentów i regionów posłużono się schematem podziału świata używanym przez ONZ. Nawiązując do niego, w przeprowadzonych obliczeniach dotyczących rozkładu terytorialnego eksportu Rosja została przypisana do Europy, a kraje tzw. Ameryki Centralnej do Ameryki Północnej. W przypadku regionów tzw. kraje bałtyckie zostały zaliczone do Europy Północnej. Schemat regionów świata ONZ dostępny jest na stronie <https://unstats.un.org/unsd/methodology/m49/>.

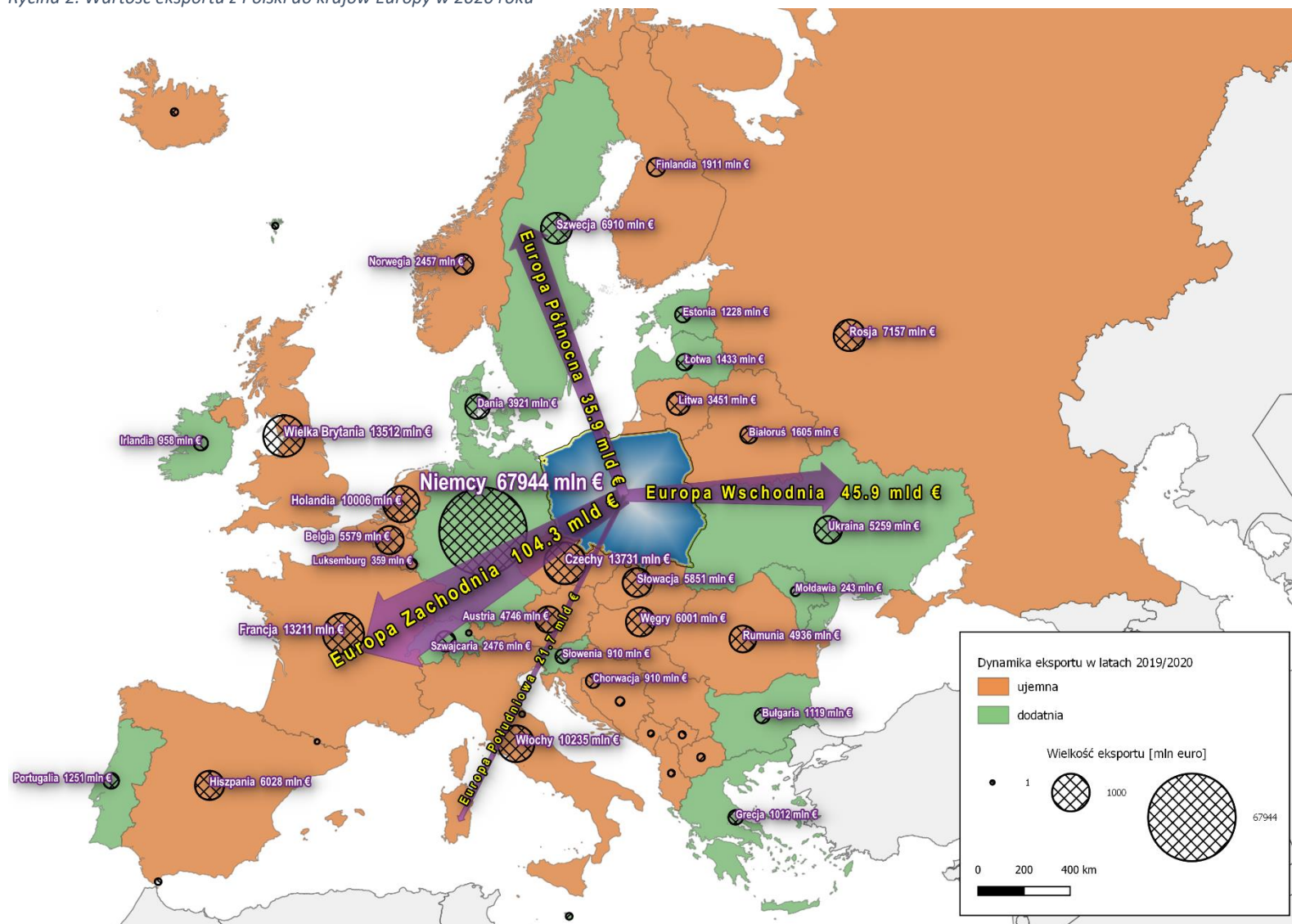
Belgią (238 mln euro), a Austrią (311 mln euro). Towary i usługi o wartości sięgającej blisko pół miliarda euro trafiły z Małopolski do Azji. Na kontynencie tym rozkład wartości eksportu pomiędzy krajami jest bardziej równomierny. Największym odbiorcą są Chiny, gdzie trafia 31% eksportu do Azji. Oprócz nich ważnymi partnerami handlowymi są także Turcja, Indie, Arabia Saudyjska, Japonia oraz Zjednoczone Emiraty Arabskie. W Ameryce Południowej, do której trafia ok. 0,9% wartości eksportu z Małopolski najważniejszymi partnerami są Brazylia (44 mln euro) oraz Peru (31 mln euro). Do wymienionych krajów trafia aż 84% eksportu do Ameryki Południowej. Do pozostałych 2 kontynentów (Afryki oraz Australii i Oceanii) trafia łącznie ok. 1% wartości małopolskiego eksportu. Najważniejszymi odbiorcami w tych regionach świata są Republika Południowej Afryki i Maroko w Afryce oraz Australia.

Dynamika eksportu z województwa małopolskiego była zróżnicowana. Względem poprzedniego roku wartość eksportu w 2020 zwiększyła się w 83 krajach, spadła natomiast w 96. W skali Europy dynamika eksportu była dodatnia w 21 krajach, a ujemna w 22. Najkorzystniej dynamika eksportu kształtuje się w Afryce – wartość eksportu wzrosła w 23 krajach, zaś spadła w 18.



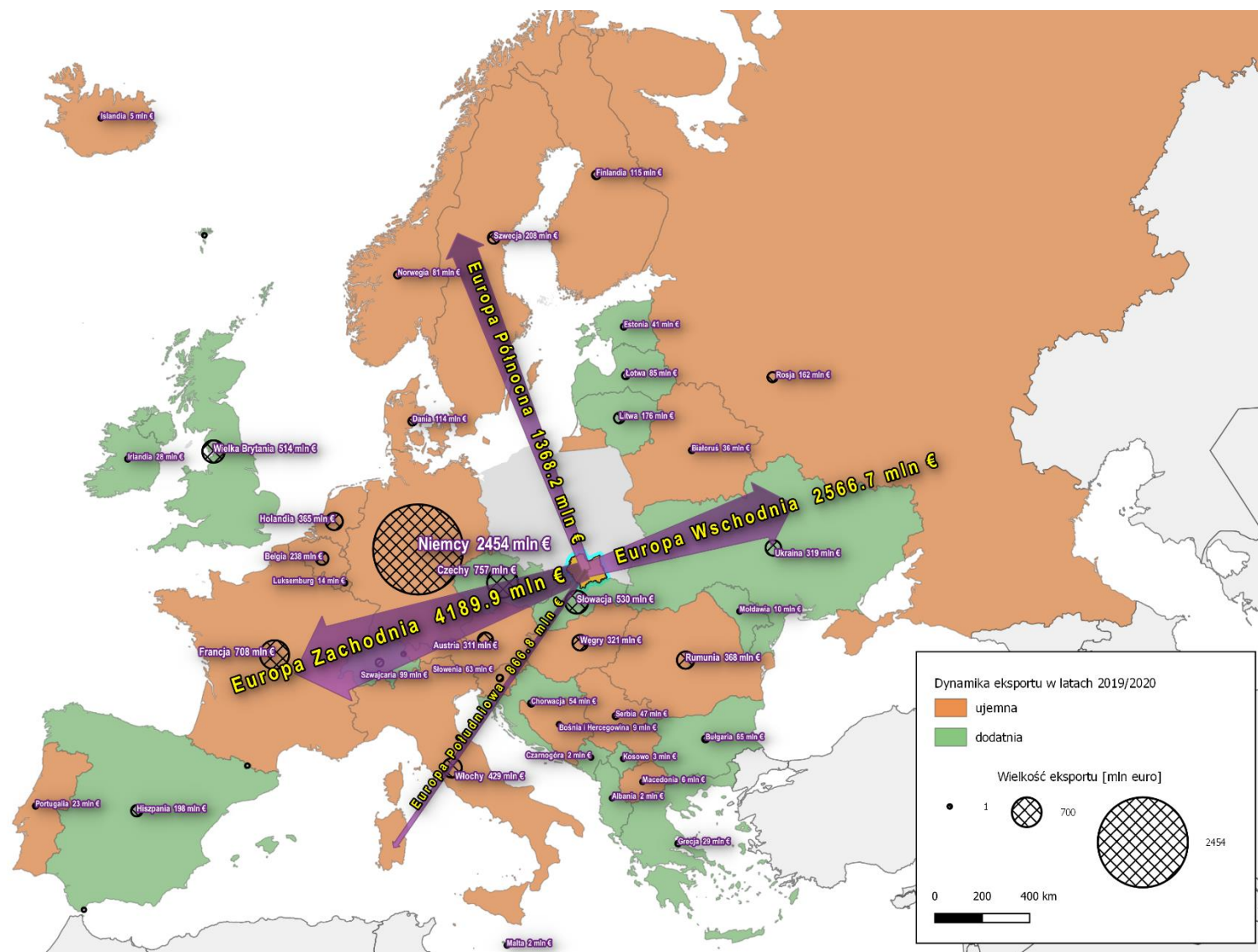


Rycina 2. Wartość eksportu z Polski do krajów Europy w 2020 roku



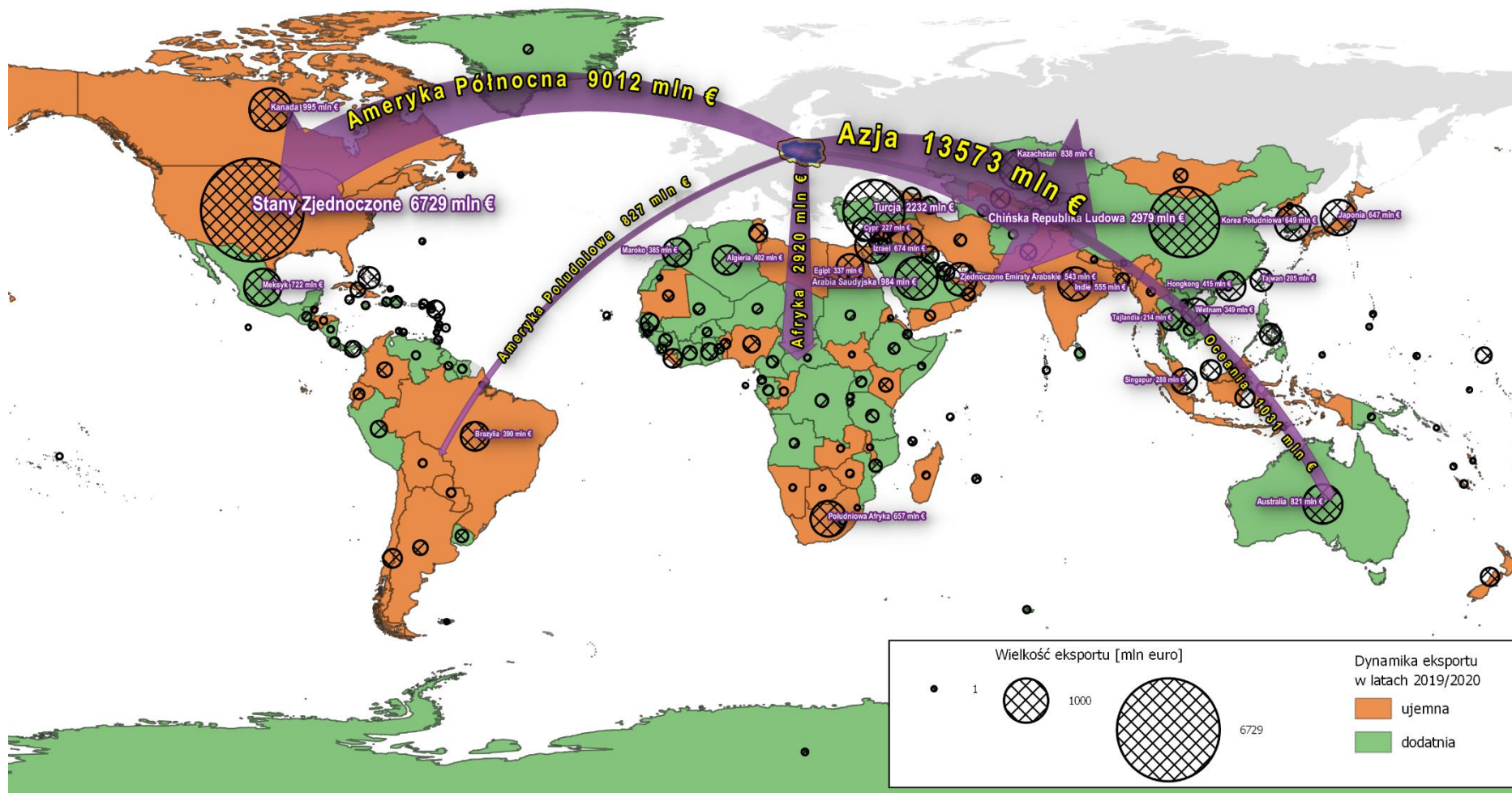
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Rycina 3. Wartość eksportu z Małopolski do krajów Europy w 2020 roku



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

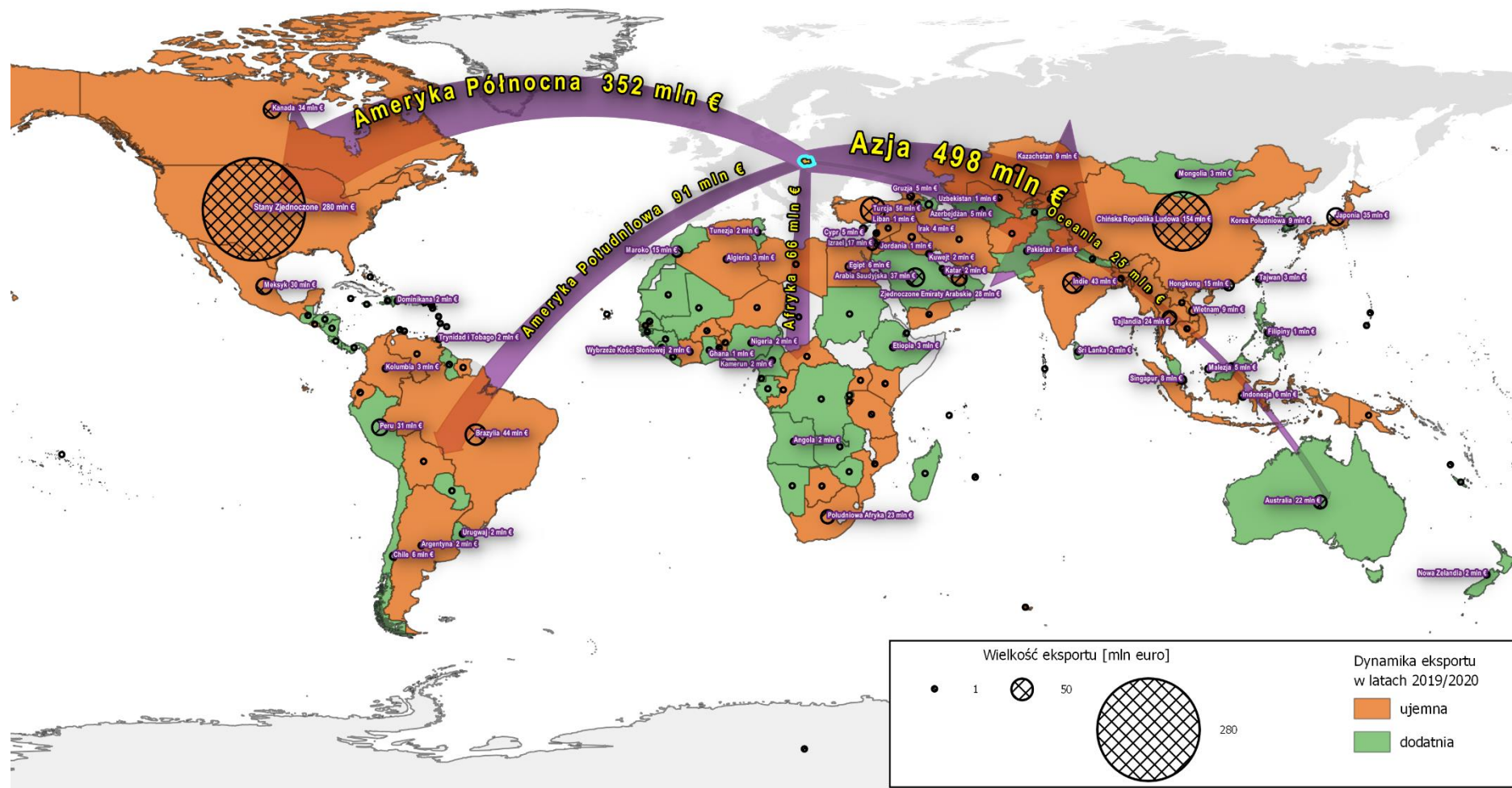
Rycina 4. Wartość eksportu z Polski do krajów pozaeuropejskich w 2020 roku



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.



Rycina 5. Wartość eksportu z Małopolski do krajów pozaeuropejskich w 2020 roku



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 7. INTENSYWNOŚĆ POWIĄZAŃ HANDLOWYCH POLSKICH REGIONÓW

Poszczególne województwa cechuje odmienny charakter gospodarek oraz różna intensywność kontaktów handlowych. Aby zaprezentować to zjawisko stosuje się wskaźnik intensywności, który jest liczony, jako stosunek udziału województwa w eksporcie Polski do konkretnego partnera handlowego oraz do udziału województwa w eksporcie Polski ogółem.

### 7.1. Unia Europejska – UE27

Jak wynika z wcześniejszych analiz Europa, w tym przede wszystkim Unia Europejska jest zdecydowanie najważniejszą destynacją krajowego eksportu. Wymiana z krajami Unii stanowi podstawową formę handlu dla każdego z regionów, skąd wynika dość małe zróżnicowanie obliczonego wskaźnika. Najsilniejsze relacje z państwami unii posiadają województwa opolskie, lubuskie oraz śląskie. Najniższy poziom odnotowano w województwie podkarpackim. Małopolska plasuje się w środku stawki. Należy zaznaczyć, że w zestawieniu po raz pierwszy nie uwzględniono Wielkiej Brytanii, w związku jej wyjściem z Unii Europejskiej w 2020 roku.

Rycina 6. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Unii Europejskiej (UE27) w 2020 roku



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 7.2. Kraje „starej” Unii Europejskiej – UE14

Wymiana handlowa z krajami tzw. Starej Unii przypomina z grubsza wymianę w ramach tzw. UE27. Dużo silniej zaznacza się większy udział w tej wymianie województw położonych w zachodniej części kraju. Najślabze relacje mają natomiast 2 z województw Polski Wschodniej – podkarpackie oraz podlaskie. Małopolska znalazła się w gronie województw o słabszej intensywności powiązań.

Rycina 7. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do krajów ‘starej’ Unii (UE14) w 2020 roku



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

### 7.3. Południowi sąsiedzi – Czechy, Słowacja i Węgry

Wymiana handlowa z grupą południowych sąsiadów (tj. Czechami, Słowacją i niegraniczącymi z Polską Węgrami) stanowi najważniejszy element zwłaszcza dla województw południowych. Z wyjątkiem podkarpackiego, wszystkie województwa położone przy południowej granicy kraju odznaczają się wysoką intensywnością tych powiązań. Wśród nich wyróżnia się w największym stopniu województwo śląskie. Oprócz województw południowych umiarkowaną intensywnością powiązań z krajami grupy wyszehradzkiej odznaczają się województwa mazowieckie i świętokrzyskie. Najmniejszą intensywnością charakteryzuje się północna część kraju, a zwłaszcza województwo zachodniopomorskie.

Rycina 8. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Czech, Słowacji i Węgier w 2020 roku

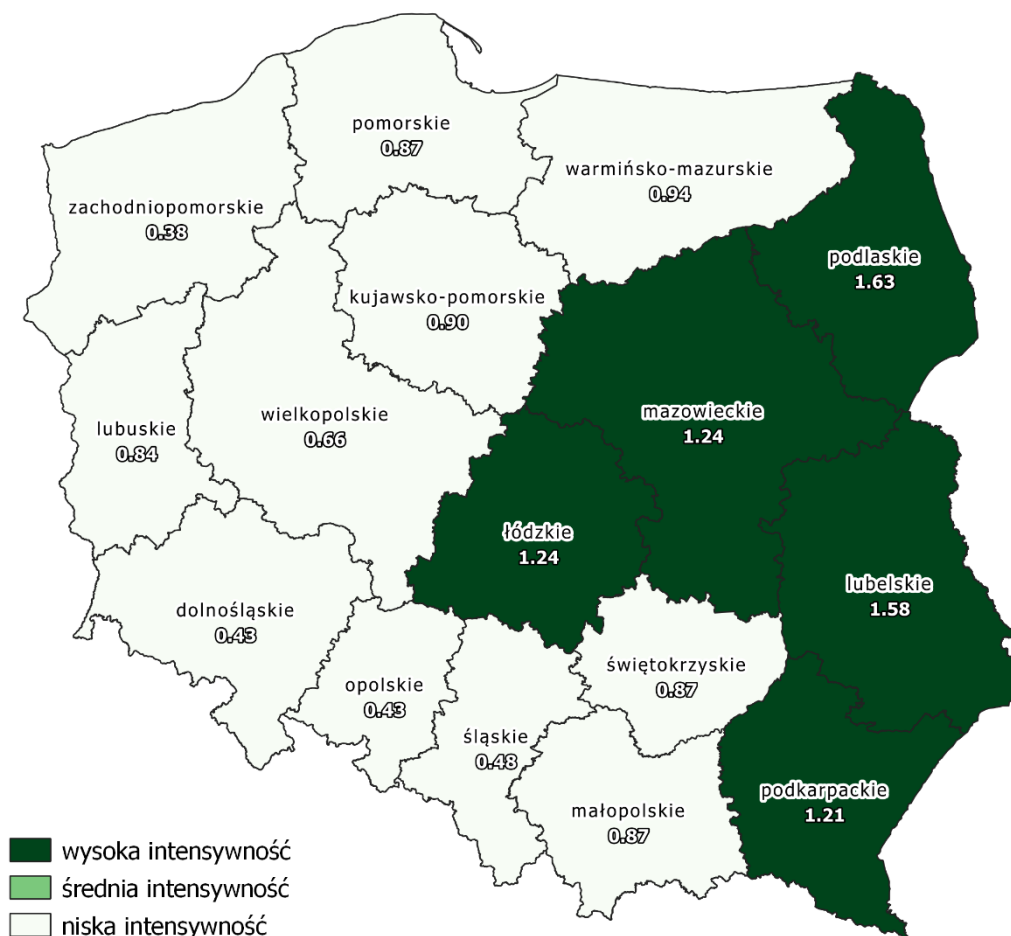


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 7.4. Wschodni sąsiedzi – Białoruś, Rosja, Ukraina

W przypadku intensywności powiązań handlowych ze wschodnimi sąsiadami także widać regionalne tendencje. Największa intensywność powiązań cechuje województwa położone przy wschodniej granicy oraz województwa łódzkie i mazowieckie. Wewnątrz tej grupy najwyższy poziom wskaźnika cechuje województwo podlaskie oraz lubelskie. Województwo małopolskie znalazło się w gronie województw, które cechuje niższa intensywność. Najślabsze relacje handlowe z omawianą grupą państw cechują województwa zachodniopomorskie, a także dolnośląskie i opolskie.

Rycina 9. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Białorusi, Rosji i Ukarauny w 2020 roku



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.



## 7.5. Azja

Intensywność wymiany handlowej z krajami azjatyckimi cechuje nieco inne zróżnicowanie regionalne, niż we wcześniej opisywanych kierunkach. Na tle kraju wyróżnia się 5 województw. Najwyższy wskaźnik uzyskały województwa pomorskie i łódzkie, co po części może być związane z istnieniem centrów logistycznych działających na terenie tych województw. Małopolska znalazła się, razem z 9 innymi regionami w grupie województw o niskiej intensywności powiązań handlowych z tym regionem.

Rycina 10. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Azji w 2020 roku

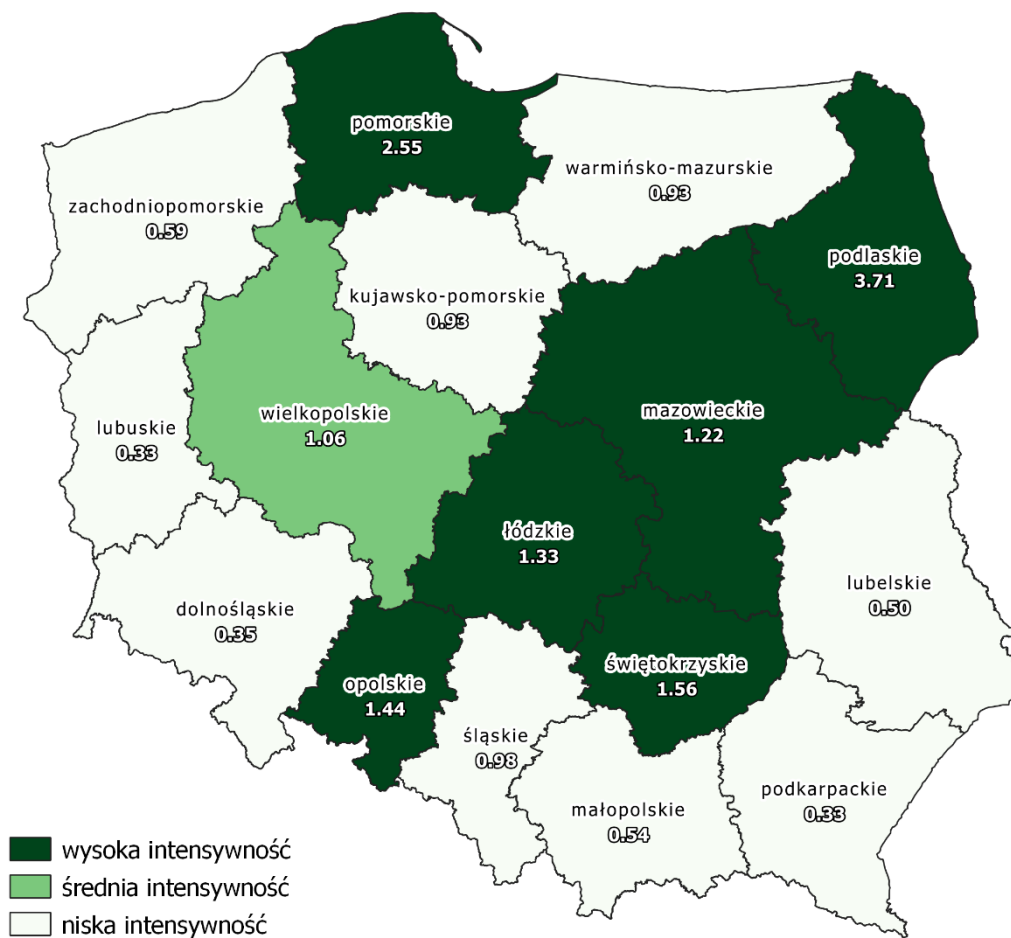


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 7.6. Afryka

Handel z Afryką cechuje podobny rozkład przestrzenny jak handel z Azją. Zaznacza się bardzo wysoka intensywność handlu w tym kierunku w województwie podlaskim (wskaźnik osiągnął poziom aż 3,71), żywności oraz pomorskim (2,55). Oprócz nich, wysoką intensywnością odznaczają się także województwa świętokrzyskie, opolskie, łódzkie i mazowieckie. Województwo małopolskie cechuje bardzo niska intensywność powiązań handlowych z Afryką. Mniejszą intensywnością odznaczają się jedynie województwa podkarpackie, lubuskie, dolnośląskie i lubelskie. Należy jednakże pamiętać, że w skali kraju eksport do Afryki nie stanowi dużej wartości dlatego jeżeli, któryś z regionów osiągnął wartość eksportu na nieco wyższym poziomie niż inny to różnica ta bardzo wyraźnie zaznacza się we wskaźniku intensywności.

Rycina 11. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Afryki w 2020 roku



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 8. KIERUNKI IMPORTU

### 8.1. Wartość importu z najważniejszych krajów-partnerów handlowych

Podobnie jak w przypadku eksportu, najważniejszym partnerem w zakresie importu są Niemcy, skąd w 2020 roku sprowadzono towary i usługi o łącznej wartości ponad 60 mld euro, co stanowi 27,2% całego importu Polski. Drugim najważniejszym eksporterem do Polski są Chiny, od których w 2020 roku zaimportowano ponad 21 mld euro. Import z tego kraju względem 2019 roku wzrósł aż o 13%. Wartość importu przekraczającą 10 mld euro w 2020 roku zanotowano jeszcze dla 3 krajów: Holandii, Włoch i Rosji. Import z ostatniego wymienionego kraju był jednak zdecydowanie mniejszy niż w 2019 roku (-29,7%). Oprócz Rosji państwem z którego import znacznie spadł była także Litwa (-22,4%). Największym wzrost importu zanotowano natomiast przede wszystkim dla Hongkongu (+36%) a także dla Korei Południowej, Austrii oraz Chin.

Tabela 8. Wartość importu do Polski od 25 najważniejszych partnerów handlowych w 2019 i 2020 roku (mln euro)

L.p.	Nazwa kraju	2019	2020	% udziału dla 2020	Wzrost/spadek w 2020 (%)
1	Niemcy	61 233,29	60 264,26	27,2	-1,6
2	Chiny	18 855,87	21 330,47	9,6	13,1
3	Niderlandy	12 727,49	13 443,82	6,1	5,6
4	Włochy	11 174,25	10 916,94	4,9	-2,3
5	Rosja	15 049,70	10 585,09	4,8	-29,7
6	Republika Czeska	8 996,13	8 345,94	3,8	-7,2
7	Francja	9 168,99	8 323,94	3,8	-9,2
8	Belgia	8 399,25	8 148,89	3,7	-3,0
9	Hiszpania	5 333,46	5 326,02	2,4	-0,1
10	Słowacja	5 361,66	5 293,97	2,4	-1,3
11	Wielka Brytania	5 697,94	5 130,49	2,3	-10,0
12	Austria	4 498,38	5 102,93	2,3	13,4
13	Szwecja	4 881,30	4 501,92	2,0	-7,8
14	Republika Korei	3 765,73	4 329,95	2,0	15,0
15	Stany Zjednoczone Ameryki	4 696,45	4 274,35	1,9	-9,0
16	Węgry	4 315,08	3 954,83	1,8	-8,3
17	Dania	2 893,89	2 940,68	1,3	1,6
18	Ukraina	2 826,64	2 657,81	1,2	-6,0
19	Turcja	2 556,48	2 545,04	1,1	-0,4
20	Rumunia	1 967,22	1 977,44	0,9	0,5
21	Hongkong	1 414,42	1 923,55	0,9	36,0
22	Japonia	1 833,90	1 842,78	0,8	0,5
23	Irlandia	1 391,97	1 521,28	0,7	9,3

L.p.	Nazwa kraju	2019	2020	% udziału dla 2020	Wzrost/spadek w 2020 (%)
24	Słowenia	1 641,90	1 479,92	0,7	-2,6
25	Litwa	1 636,50	1 474,18	0,7	-22,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Do województwa małopolskiego towary o największej łącznej wartości również przywędrowały z Niemiec. **Wartości importu z tego kraju w 2020 roku wyniosła niemal 2,5 mld euro, co stanowi blisko ¼ całej wartości importu. Względem poprzedniego roku wartość importu z tego kraju wyraźnie jednak spadła – o 11%.** W porównaniu do struktury importu w skali krajowej w Małopolsce wyróżnia się Słowacja, której udział jest ponad dwa razy większy niż dla Polski, a wynika to przede wszystkim z bliskiego sąsiedztwa. Analogicznie jak w przypadku Polski najważniejszym pozaeuropejskim partnerem importowym dla regionu są Chiny. Import z tego kraju wzrósł względem poprzedniego roku o 23,5%. Oprócz Chin niesamowicie wzrósł import z innego azjatyckiego państwa – Malezji – aż o 80,2%. Bardzo duży wzrost wartości importu dotyczy także Rumuni (+50,4%). Niemniej jednak import z ponad połowy wymienionych w tab. 9 krajów spadł względem 2019 roku. Największe obniżenie sumy wartości importowanych towarów i usług dotyczyło Węgier (-31,5%), Indii (-23%), Austrii (-21,7%), Rosji (-21,3%) oraz Stanów Zjednoczonych (-18,2%)

Tabela 9. Wartość importu do Małopolski od 25 najważniejszych partnerów handlowych w 2019 i 2020 roku (mln euro)

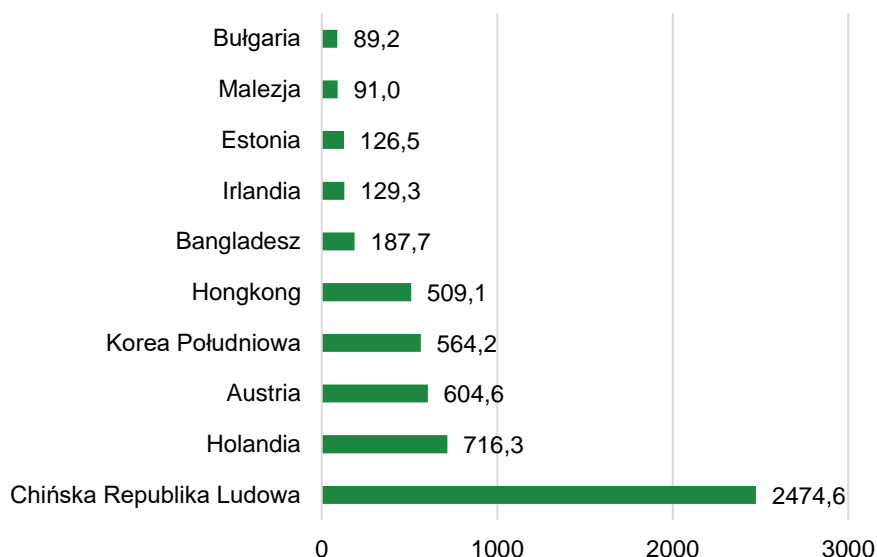
L.p.	nazwa kraju	2019	2020	% udziału dla 2020	Wzrost/spadek w 2020 (%)
1	Niemcy	2 758,4	2 454,6	24,5	-11,0
2	Chiny	833,7	1 029,3	10,3	23,5
3	Włochy	673,9	693,9	6,9	3,0
4	Niderlandy	702,7	690,3	6,9	-1,8
5	Słowacja	541,6	487,3	4,9	-10,0
6	Rosja	545,0	428,9	4,3	-21,3
7	Francja	442,7	425,0	4,2	-4,0
8	Belgia	396,4	381,4	3,8	-3,8
9	Republika Czeska	416,9	371,1	3,7	-11,0
10	Hiszpania	352,1	309,6	3,1	-12,1
11	Austria	352,6	276,2	2,8	-21,7
12	Rumunia	139,1	209,2	2,1	50,4
13	Szwecja	176,0	191,0	1,9	8,5
14	Węgry	239,7	164,2	1,6	-31,5
15	Turcja	158,2	160,7	1,6	1,6
16	Wielka Brytania	163,8	149,2	1,5	-8,9
17	Ukraina	109,8	120,9	1,2	10,1
18	Stany Zjednoczone Ameryki	127,2	104,1	1,0	-18,2
19	Finlandia	95,3	89,0	0,9	-6,6
20	Bangladesz	77,4	87,9	0,9	13,6

L.p.	nazwa kraju	2019	2020	% udziału dla 2020	Wzrost/spadek w 2020 (%)
21	Malezja	38,7	69,8	0,7	80,2
22	Tajwan	67,7	69,7	0,7	2,9
23	Hongkong	60,9	65,1	0,6	6,9
24	Indie	79,5	61,1	0,6	-23,0
25	Serbia	48,8	57,5	0,6	17,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Analizując wzrost wartości importu z poszczególnych krajów, w 2020 roku na pierwszym miejscu, podobnie jak w poprzednim roku, uplasowały się Chiny z przyrostem na poziomie niemal 2,5 mld euro. Za nimi uplasowały się 4 państwa z przyrostem ponad 500 mln euro: Holandia, Austria, Korea Południowa oraz Hongkong. Stawkę 10 państw o najwyższym przyroście importu uzupełniają: Bangladesz, Irlandia, Estonia, Malezja oraz Bułgaria.

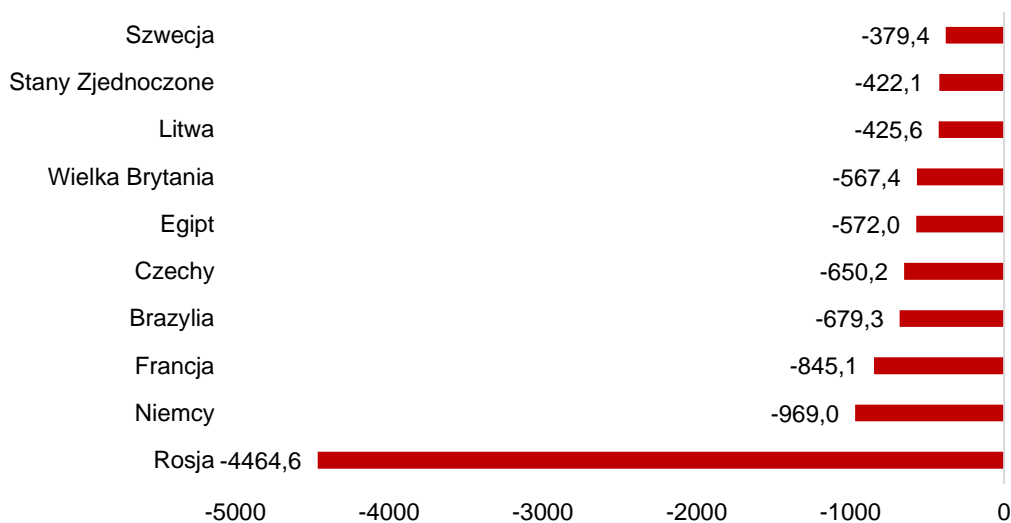
Wykres 24. Największe roczne wzrosty wartości importu do Polski (2020 roku) (mln euro)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Największy bezwzględny spadek wartości importu, względem roku poprzedniego dotyczył Rosji. Co ciekawe na drugim miejscu uplasowały się natomiast Niemcy, co oznacza załamanie wzrostowej tendencji importu z tego kraju w ostatnich latach. Pozostałe miejsca zajmują inne państwa, z którymi Polska prowadzi intensywną wymianę handlową, toteż wielomilionowy spadek importu z tych krajów nie oznacza katastrofy ekonomicznej, gdyż stanowi stosunkowo niewielki odsetek całkowitego importu.

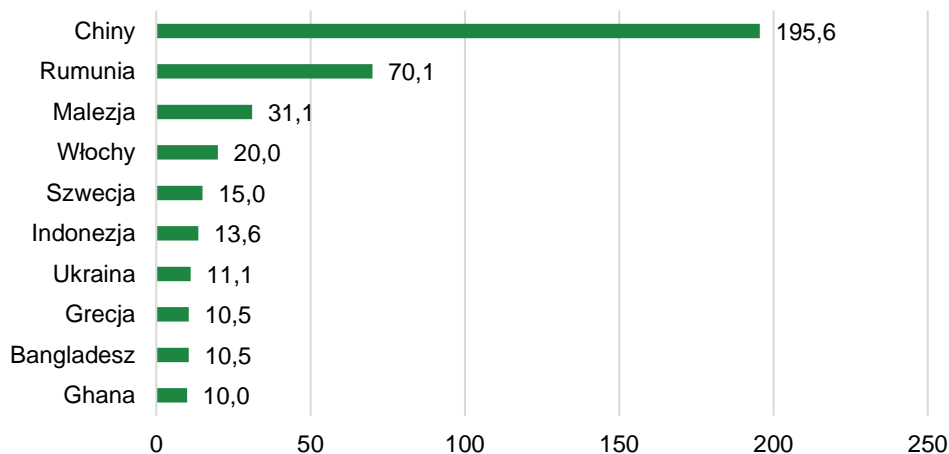
Wykres 25. Największe spadki wartości importu do Polski (2020 roku) (mln euro)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Podobnie jak w skali kraju, w Małopolsce w 2020 roku największy wzrost importu zanotowano z Chin (+195,6 mln euro). Innym państwem, z którego wzrost był znaczny jest Rumunia (+70,1mln euro). Wzrost importu do pozostałych krajów nie był już tak wyraźny. Wyróżnić można Malezję oraz Włochy z których import wzrósł odpowiednio o 31,1 i 20 mln euro.

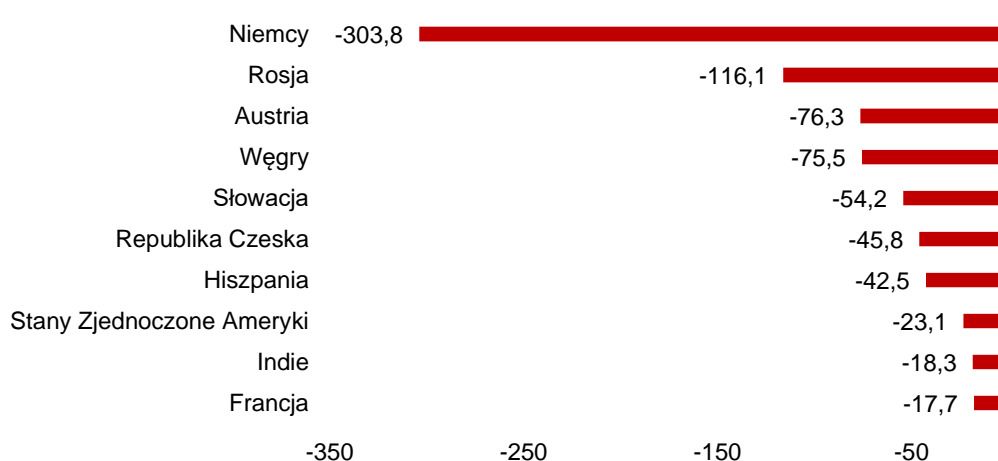
Wykres 26. Największe wzrosty wartości importu do Małopolski (2020 roku) (mln euro)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Zdecydowanie największy spadek wartości importu do Małopolski dotyczył Niemiec. W porównaniu z 2019 roku, w 2020 łączna wartość towarów i usług zakupionych u zachodniego sąsiada Polski była mniejsza o ponad 300 mln euro. Innym krajem, z którego import wyraźnie spadł jest Rosja (-116 mln euro). Oprócz nich na wyróżnienie zasługują także Austria i Węgry, z których import spadł o ponad 75 mln euro oraz kraje takie jak Słowacja (-54,2 mln euro), Czechy (-45,8), Hiszpania (-42,5), USA (-23,1). Warto dodać że w porównaniu z ubiegłym rokiem, skala spadków znacznie wzrosła (w 2019 roku państwem z którego import najbardziej ucierpiała była Wielka Brytania, która zanotowała spadek rzędu 44,6 mln euro)

Wykres 27. Największe spadki wartości importu do Małopolski (2020 roku) (mln euro)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 8.2. Rozkład terytorialny importu<sup>8</sup>

Największa część importu trafia do Polski z Europy (77%). Łączna wartość importowanych towarów i usług z tego kontynentu opiewa na astronomiczną kwotę 171 mld euro. Ponad połowę tej wartości stanowi import z krajów tzw. Europy Zachodniej, w tym głównie Niemcy skąd pochodzi 62% importu z tego regionu. Drugim w kolejności ważności kierunkiem jest Europa Wschodnia, skąd w 2020 roku zaimportowano 35 mld euro. 30% procent eksportu z tego regionu pochodzi z Rosji. Wartość eksportu z Europy Południowej była niemal identyczna jak z Europy Północnej i wynosiła niecałe 20 mld euro. Struktura importu z Europy Północnej jest dość zbilansowana między krajami, w regionie Europy Południowej zdecydowanie największe znaczenie mają Włochy skąd pochodzi ponad 55% importu z tego regionu.

W skali świata oprócz Europy zdecydowanie najważniejszym kierunkiem importu jest Azja, skąd w 2020 roku zakupiono towary i usługi o łącznej wartości ponad 40 mld euro. 53% azjatyckiego eksportu do Polski stanowił eksport z Chin. Drugim najważniejszym partnerem na tym kontynencie jest Korea Południowa, która wyeksportowała w omawianym roku do Polski towary o wartości ponad 4,3 mld euro. Podobną sumę wartości towarów do Polski wyeksportowały Stany Zjednoczone, kraj który odpowiada za 83% eksportu z Ameryki Północnej, z której wartość eksportu wyniosła 5,1 mld euro. Towary o wartości stanowiącej mniej więcej połowę tej wartości przywędrowały do Polski z Afryki. Najwięcej z Egiptu – ponad 1,1 mld euro. Nieco mniejsze znaczenie miał import z Ameryki Południowej (1,8 mld euro). Najważniejszymi partnerami importowymi na tym kontynencie są jego dwa największe kraje – Brazylia i Argentyna. Stosunkowo marginalne znaczenie ma import z Australii i Oceanii – łączna wartość zaimportowanych towarów wyniosła 351 mln euro.

W przypadku Małopolski import z Europy odpowiada za 79% (a więc p 2 p.p. więcej niż w przypadku statystyk dotyczących całego kraju). Import ze starego kontynentu o Małopolski, miał w 2020 roku łączną wartość ponad 7,9 mld euro. Ponad połowę tej wartości stanowił import z krajów Europy Zachodniej (4,3 mld euro). W regionie tym najważniejszym partnerem są Niemcy, skąd pochodzi 57% importu z tego regionu (jest to jednak o 5 p.p. mniejszy udział niż w przypadku wartości importu do

<sup>8</sup> Odwołując się do kontynentów i regionów posłużono się schematem podziału świata używanym przez ONZ. Nawiązując do niego, w przeprowadzonych obliczeniach dotyczących rozkładu terytorialnego eksportu Rosja została przypisana do Europy, a kraje tzw. Ameryki Centralnej do Ameryki Północnej. W przypadku regionów tzw. kraje bałtyckie zostały zaliczone do Europy Północnej. Schemat regionów świata ONZ dostępny jest na stronie <https://unstats.un.org/unsd/methodology/m49/>.

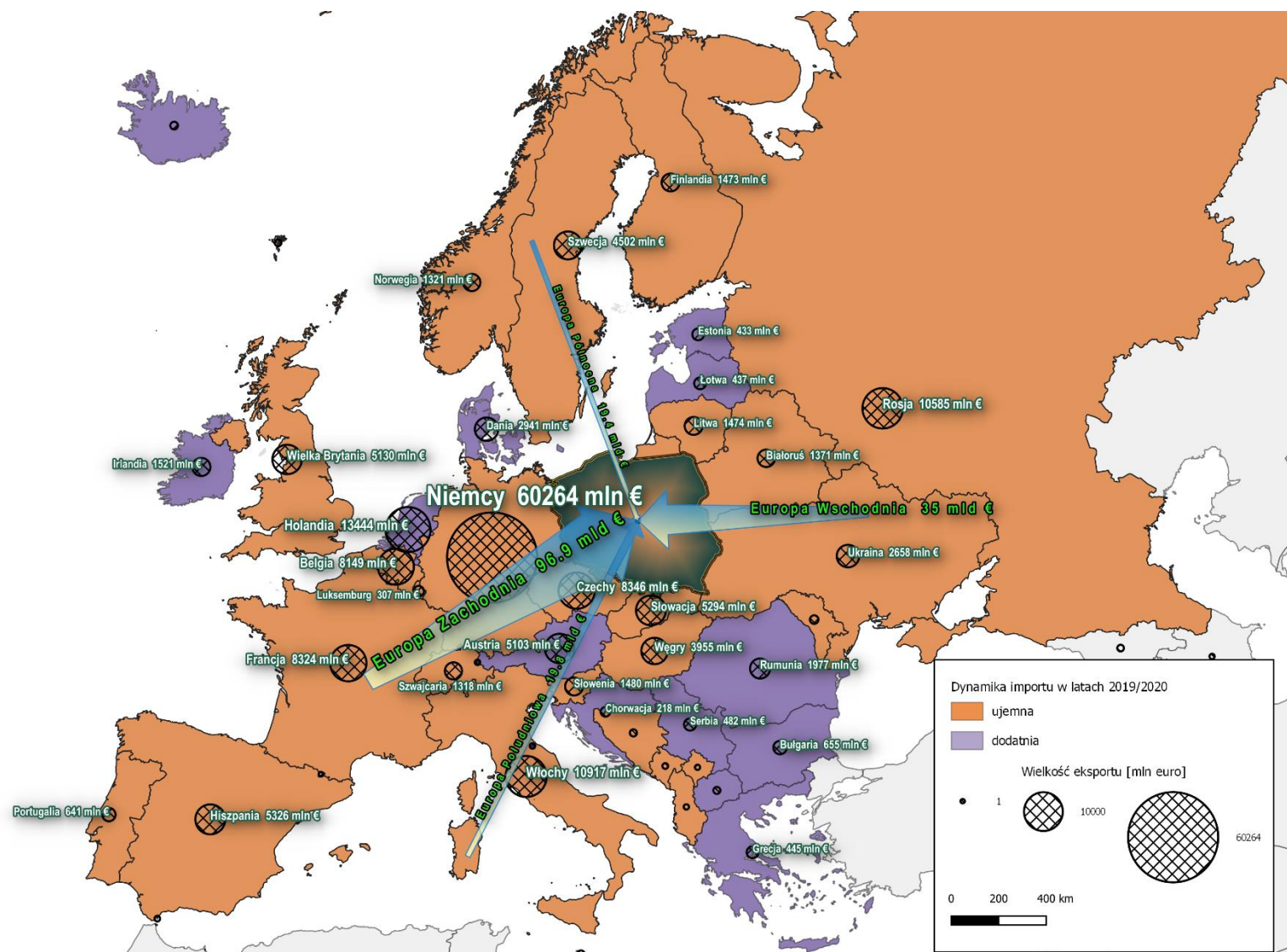
Polski). Poza Europą Zachodnią ważną rolę odgrywają kraje regionu Europy Wschodniej, zwłaszcza te sąsiadujące z Polską oraz Rumunia. Pozostałe regiony Europy (południowy i północny) mają w przypadku importu dużo mniejsze znaczenie. W przypadku Małopolski wielkość importu z Europy Południowej jest blisko dwa razy większa niż z Europy Północnej. W regionach tych największymi importerami są największe ludnościowo kraje, a więc Wielka Brytania, Szwecja w Europie Północnej, oraz Włochy w Europie Południowej.

W skali świata podobnie jak przypadku Polski w Małopolsce najczęściej importowano z Azji. Na kontynencie tym najważniejszym partnerem są Chiny, które wyeksportowały w 2020 roku towary o wartości ponad 1 mld euro, co odpowiada 57% eksportu z Azji. Oprócz nich wartość importu przekraczającą 50 mln euro osiągnęły jeszcze takie kraje jak: Turcja (161 mln euro) Bangladesz (88 mln euro), Tajwan i Malezja (po 70 mln euro), Hongkong (65 mln euro), Indie (61 mln euro). Na półkuli zachodniej zdecydowanie najważniejszym partnerem handlowym jest USA (import o wartości 104 mln euro). W Ameryce Południowej, największy udział w eksporcie do Polski ma Kolumbia (42 mln euro). W Afryce natomiast najważniejszą rolę odgrywa Ghana, skąd trafia do Małopolski ok. 1/3 wartości eksportu z Afryki.



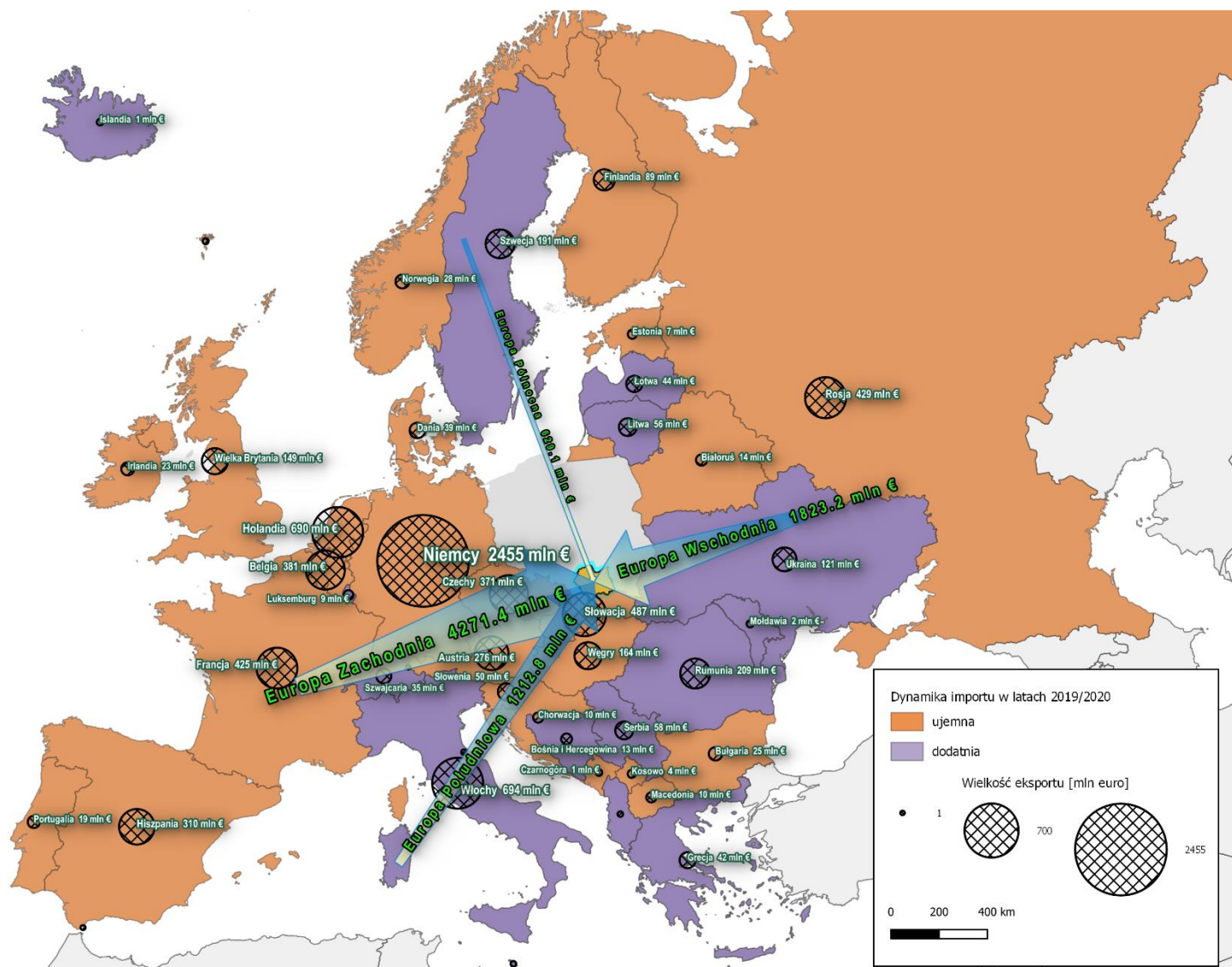


Rycina 12. Wartość importu do Polski z krajów Europy w 2020 roku



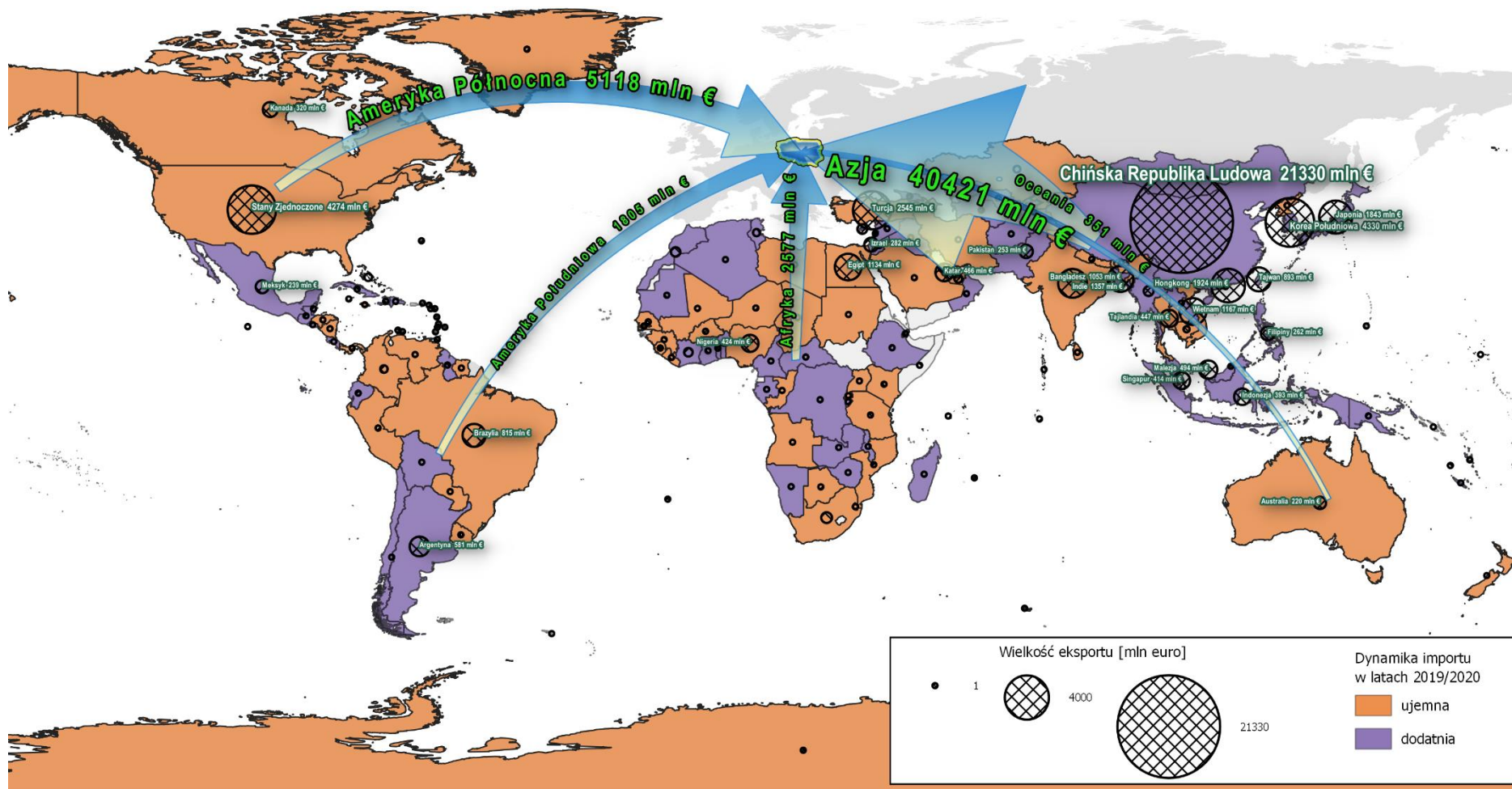
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Rycina 13. Wartość importu do Małopolski z krajów Europy w 2020 roku Wartość eksportu z Małopolski do krajów pozaeuropejskich w 2020 roku



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

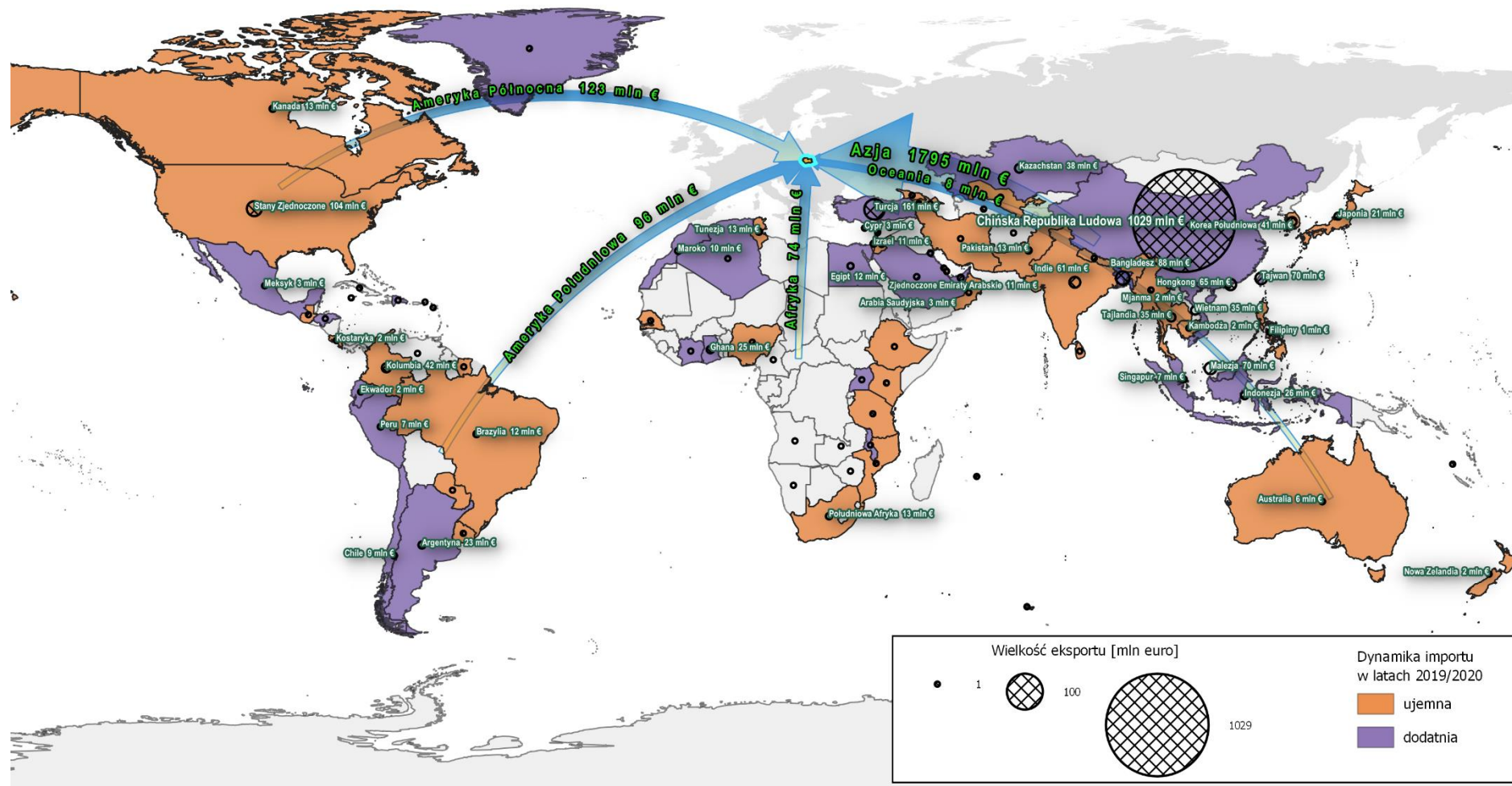
Rycina 14. Wartość importu do Polski z krajów pozaeuropejskich w 2020 roku



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.



Rycina 15. Wartość importu do Małopolski z krajów pozaeuropejskich w 2020 roku

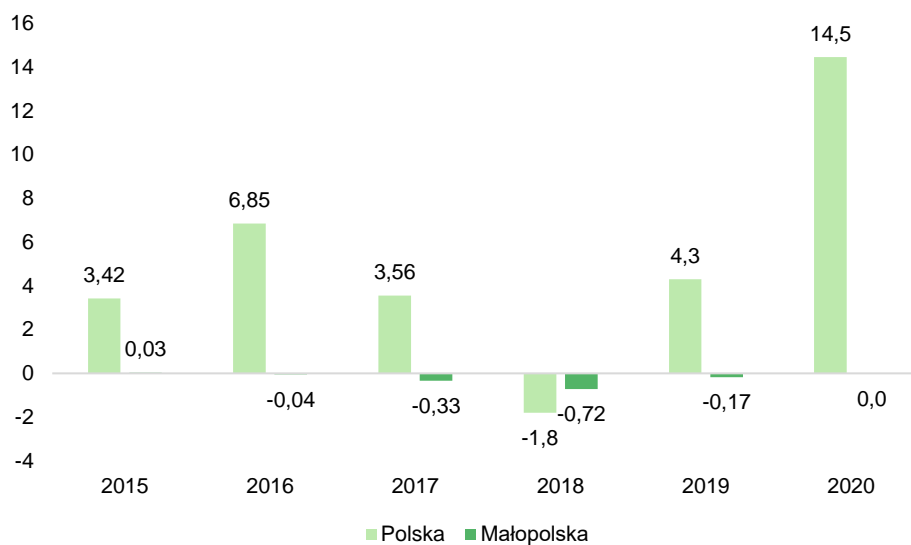


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 9. SALDO HANDLU ZAGRANICZNEGO

W 2020 roku w Polsce odnotowano znaczny wzrost dodatniego salda handlu zagranicznego w stosunku do lat poprzednich – 14,5 mld euro. Małopolska zanotowała w bilansie niemal idealne pokrycie eksportu importem. Minimalny ujemny bilans województwa wyniósł 0,004 mld euro (4 mln euro).

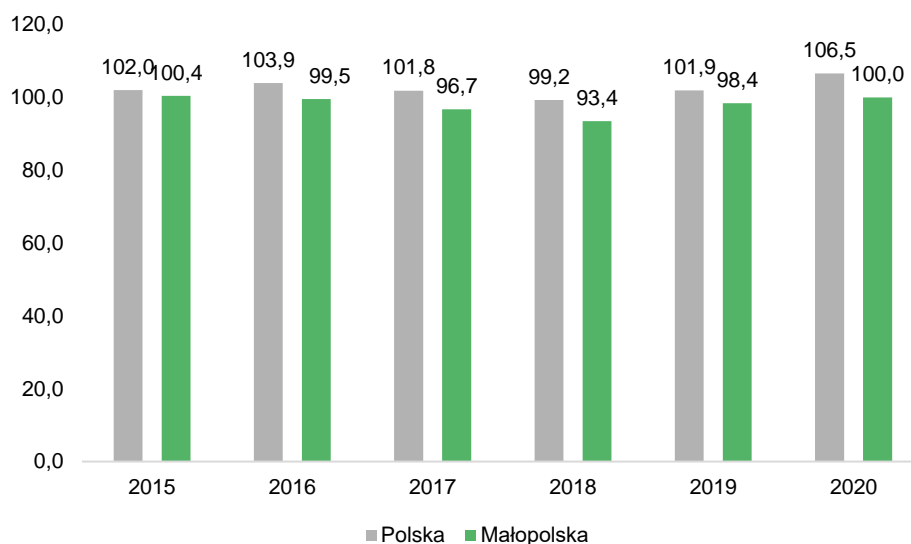
Wykres 28. Saldo handlu zagranicznego w Polsce i Małopolsce w latach 2014-2019 (mld euro)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W związku z powyższym stopień pokrycia importu eksportem dla województwa wynosi prawie 100 %. Wskaźnik dla Polski na poziomie 106,5% odnotował najwyższą wartość w szeregu ostatnich lat.

Wykres 29. Wskaźnik pokrycia importu eksportem dla Polski i Małopolski w latach 2014-2019 (%).



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Poniżej zestawienie sald w poszczególnych kategoriach towarów wg klasyfikacji CN.

Tabela 10. Saldo handlu zagranicznego według klasyfikacji CN w latach 2019 i 2020 roku (mln euro)

klasyfikacja CN	Polska		Małopolska	
	2019	2020	2019	2020
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	3 990,5	3 937,2	44,0	32,0
Produkty pochodzenia roślinnego	-614,5	50,5	-335,0	-385,9
Tłuszcze i oleje	-480,7	-561,4	-66,9	-54,8
Przetwory spożywcze	7 915,1	8 598,6	414,5	296,0
Produkty mineralne	-14 246,0	-9 583,1	-679,1	-460,9
Produkty przemysłu chemicznego	-5 289,8	-5 364,9	-383,8	-307,7
Tworzywa sztuczne i wyroby	-241,7	197,1	463,3	476,7
Skóry i wyroby	-236,3	-193,4	-8,5	-1,0
Drewno i wyroby z drewna	2 755,2	2 856,2	139,9	135,3
Ścier drzewny, papier, tektura i wyroby	960,8	1 092,5	-11,3	-3,1
Materiały i wyroby włókiennicze	-2 682,0	-2 936,0	-258,0	-238,4
Obuwie, nakrycia głowy i inne	-652,0	-675,5	-53,4	-48,5
Wyroby z kamienia, ceramika, szkło	1 866,9	1 864,0	120,9	113,2
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby	474,1	292,1	-6,1	2,8
Metale nieszlachetne i wyroby	-420,5	-4,9	-107,1	-99,4
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny	1 373,1	1 259,9	22,4	45,0
Sprzęt transportowy	4 119,5	6 788,8	450,6	415,1
Przyrządy i aparaty optyczne, fotograficzne, pomiarowo-kontrolne	-813,9	-733,8	-65,2	-81,1
Broń i amunicja	-62,1	-139,0	5,2	0,5
Różne produkty przemysłowe (m.in. meble, zabawki)	9 632,0	9 502,0	138,0	157,7
Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki	-14,4	-28,6	-1,0	-1,1
nieokreślona	-3 082,9	-1 750,5	4,5	3,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## 10. PRODUKTY TOWAROWE MAŁOPOLSKI

Dzięki zastosowaniu klasyfikacji CN, możliwe jest szczegółowe określenie poziomu wielkości obrotu handlowego wybranych produktów. Poniżej zaprezentowano zestawienie 20 najważniejszych towarów eksportowych i importowanych do regionu.

W 2020 roku najważniejsze towary eksportowe województwa, podobnie jak w roku 2019, należą do kategorii *Ciągniki drogowe do ciągnięcia naczep*. Względem roku 2019, wartość statystyczna eksportu dla tej kategorii spadła jednak aż o 127,1 mln euro. Wartość powyżej 200 mln euro osiągnęły także inne motoryzacyjne i okołomotoryzacyjne kategorie: *Pojazdy samochodowe inne niż do transportu substancji promieniotwórczych, Sprzęt elektryczny, oświetleniowy lub sygnalizacji wzrokowej, w rodzaju stosowanych w pojazdach silnikowych oraz Chłodnice do pojazdów samochodowych*. Oprócz branż wymienionych powyżej 200 mln euro wyeksportowano także w ramach kategorii CN związanej z korkami, pokrywkami, wieczkami i kapslami do butelek.

Tabela 11. Dwadzieścia najważniejszych towarów eksportowych Małopolski w 2020 roku według klasyfikacji CN (mln euro)

Kod CN	Opis CN	Wartość statystyczna eksportu w mln EUR
87012010	Ciągniki drogowe do ciągnięcia naczep (inne niż ciągniki objęte pozycją 8709), nowe	330,2
87042391	Pojazdy samoch. inne niż do transp. substancji promieniotwórczych, inne niż w poz. 870410, z siln. tłok. wewn. spal. o zapł. samocz.; o masie całk. > 20 t, nowe	282,1
85122000	Sprzęt elektryczny, oświetleniowy lub sygnalizacji wzrokowej, w rodzaju stosowanych w pojazdach silnikowych	262,1
83099090	Korki (bez korków z główką), pokrywki i wieczka, kapsle do butelek (bez z poz. 83099010), pokrywki na korki, plomby itp. akces. do opakowań, z met. nieszlach.	242,1
87089135	Chłodnice do pojazdów samochodowych objętych pozycjami od 8701 do 8705, inne niż w pozycji 87089120	209,8
85371098	Tabl., panele, konsole, pulp., szafy z => 2 urz. z poz. 8535 l. 8536, służ. do elektr. ster. l. rozdz. en. Elekt. b. poz. 85371010, 85371091 i 85371095, pozost.	177,6
39252000	Drzwi, okna i ich ramy oraz progi drzwiowe, z tworzyw sztucznych	159,1
85013100	Silniki prądu stałego z wyjątkiem silników z poz. 850110, 85012000; prądnice prądu stałego: o mocy wyjściowej <= 750 W:	153,9
40021910	Kauczuk styrenowo-butadieniowy wytwarzany w procesie polimeryzacji emulsyjnej (E-SBR) w belach	137,7
73089098	Części konstrukcji, dachy, płyty, pręty, kątown., rury itp., do konstr., z żeliwa l. stali inne niż z arkuszy bez poz. od 73081000 73089059	130,5
85129090	Części do sprzętu elektrycznego objętego poz. 8512, pozostałe, innego niż objętego podpozycją 85123010	130,2
85446010	Przewody elektryczne izolowane, pozostałe, inne niż wymienione w pozycjach od 854411 do 85443000; do napięć > 1000 V; z przewodami miedzianymi	123,4
39081000	Poliamid-6, -11, -12, -6,6, -6,9, -6,10 lub -6,12, w formach podstawowych	113,0
76129080	Pojemniki rurowe nieskładane, aluminiowe, inne niż z folii o grubości nieprzekraczającej 0,2 mm, pozostałe, oprócz do aerozoli	111,3
85014020	Silniki prądu przemiennego, pozostałe, jednofazowe, o mocy wyjściowej <= 750 W	100,4
87088035	Amortyzatory układu zawieszenia, do pojazdów samochodowych objętych pozycjami od 8701 do 8705, bez pozycji 87088020:	100,5

Kod CN	Opis CN	Wartość statystyczna eksportu w mln EUR
85446090	Przewody elektryczne izolowane, pozostałe, inne niż wymienione w pozycjach od 854411 do 85443000; do napięć > 1000 V; z przewodami innymi niż miedziane	98,1
85444995	Druły i kable elektr. izol., inne niż wym. w poz. od 854411 do 85443000; do napięć > 80 V i < 1000 V, bez złączek; o śred. pojedynczego przewodu > 0,51 mm	90,6
23091031	Karma dla psów, kotów, pakowana do sprzedaży detalicznej, zawierająca >10% i <= 30 % masy skrobi, niezawierająca lub zaw. < 10 % masy produktów mlecznych	86,3
85444999	Druły i kable elektr. izolowane, inne niż wym. w poz. od 854411 do 85443000; do napięć = 1000 V, bez złączek; o średnicy pojedynczego przewodu > 0,51 mm	78,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Najważniejszą kategorią importowanych towarów w 2020 roku była *Ekstrakty, esencje z tytoniu, z wyjątkiem tytoniu do żucia i tabaki*. Import w ramach tej kategorii jako jedyny przekroczył granicę 200 mln euro. 2 i 3 pozycję w zestawieniu zajęły kategorie związane z motoryzacją: *Nadwozia (włączając kabiny), do pojazdów silnikowych oraz Silniki według poz. 840820, bez poz. 84082010; do pojazdów obj. działem 87, z wyj. tych do kołowych ciągników rolniczych i leśnych; o mocy > 200 kW*.

Tabela 12. Dwadzieścia najważniejszych towarów importowanych do Małopolski w 2020 roku według klasyfikacji CN (mln euro)

Kod CN	Opis CN	Wartość statystyczna importu w mln EUR
24039990	Ekstrakty, esencje z tytoniu, z wyjątkiem tytoniu do żucia i tabaki	212,1
87079090	Nadwozia (włączając kabiny), do pojazdów silnikowych objętych pozycjami od 8701 do 8705, inne niż do pojazdów objętych pozycją 8703; bez pozycji 87079010	192,5
84082099	Silniki według poz. 840820, bez poz. 84082010; do pojazdów obj. działem 87, z wyj. tych do kołowych ciągników rolniczych i leśnych; o mocy > 200 kW	186,2
27111900	Węglowodory skroplone bez propanu, butanu, etylenu, propylenu, butylenu, butadienu	148,2
76061219	Materiał do zamknięć puszek do napojów i do zawleczek puszek do napojów, o grubości > 0,2 mm, ze stopów aluminium	139,5
76061211	Materiał do korpusów puszek do napojów, o grubości > 0,2 mm, ze stopów aluminium	125,4
72107080	Wyroby walcowane płaskie z żeliwa lub stali niestopowej, o szerokości 600 mm lub większej, malowane, lakierowane l. powleczone tworz. sztucz., bez poz. 72107010	124,9
76012080	Stopy aluminium, nieobrobione plastycznie: inne niż kęsiska płaskie i kęsy	121,0
85129090	Części do sprzętu elektrycznego objętego poz. 8512, pozostałe, innego niż objętego podpozycją 85123010	105,7
27101943	Oleje ciężkie napędowe ropy naftowej i z minerałów bitumicznych, inne niż do przeprowadzania przemian chemicznych: o zawartości siarki <= 0,001 % masy	100,4
87085035	Mosty napęd. z mech. różnicowym, nawet wyposażone w inne elementy przekład., osie niepędzane, do pojazdów samoch. objęt. poz. od 8701 do 8705, bez poz. 87085020	99,1
02031110	Mięso ze świń domowych, świeże lub schłodzone: tusze i półtusze	89,6
85176200	Maszyny do odbioru, konwersji i transmisji l. regeneracji głosu, obrazu lub innych danych, włączając aparaty przełączające i routingowe	81,4



Kod CN	Opis CN	Wartość statystyczna importu w mln EUR
87084050	Skrzynie biegów (przekładniowe) do pojazdów samochodowych objętych pozycjami od 8701 do 8705, z wyjątkiem pozycji 87084020	80,8
40151900	Rękawiczki, mitenki i rękawiczki z jednym palcem, z gumy innej niż ebonit inne niż rękawiczki chirurgiczne	78,6
87089997	Części i akces. do poj. samoch. obj. z poz. 8701 do 8705, b. z poz. 870810 - 87089993; nie do mont. przem. poj. samoch.; nie stal., odkute w matr. zamk. ginw.	78,2
27011290	Węgiel bitumiczny, bez węgla koksowego, nawet sproszkowany lecz nieaglomerowany	73,4
39269097	Artykuły z tworzyw sztucz. oraz mater. objętych poz. 3901 - 3914; nie wyprod. z ark., inne niż perfor. kubły i podob. art. filtr. wody przy wejściu do ścieków	73,1
85414090	Elementy półprzewodnikowe światłoczułe, włączając fotoogniwa, nawet zmontowane w moduły lub tworzące panele	69,1
27102011	Oleje napędowe, zawierające => 70 % masy olejów ropy naftowej, zawierające biodiesel, inne niż oleje odpadowe, o zawartości siarki <= 0,001 % masy	68,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.



## 11. TERYTORIALNA ANALIZA DLA MAŁOPOLSKI

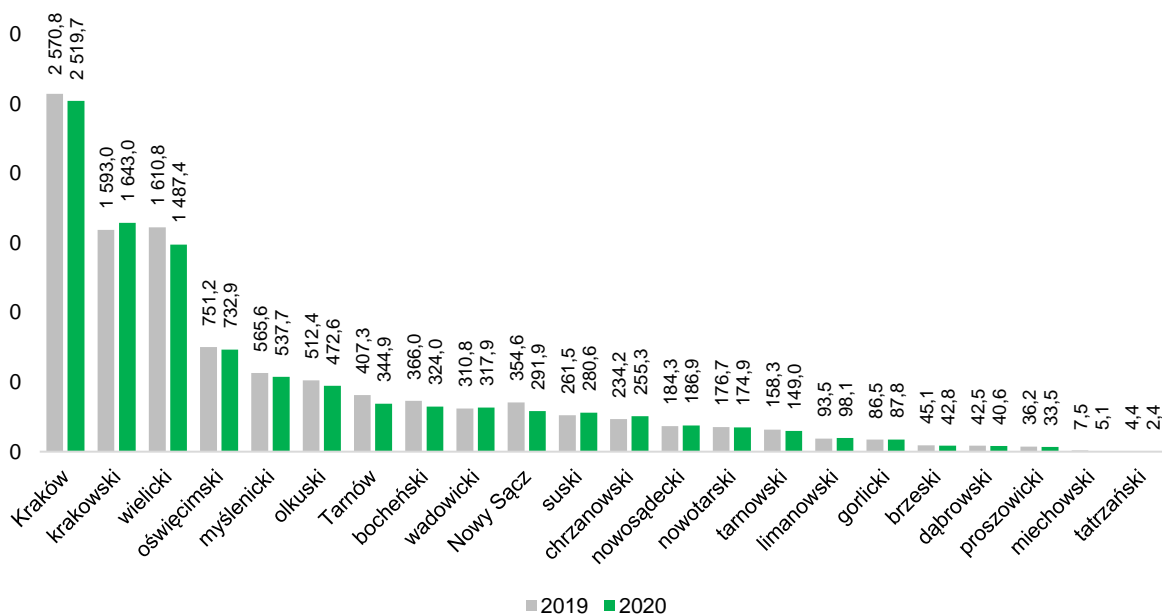
Miasto Kraków oraz okalające je powiaty, krakowski i wielicki, pozostają centrum eksportowym województwa. Są to jedyne obszary, które generują eksport wartości powyżej 1 mld euro (w przypadku stolicy małopolski jest to nawet więcej niż 2 mld).

**Kraków odpowiada za 25,1% małopolskiego eksportu**, a razem ze wspomnianymi wyżej powiatami za 56,3%. Stanowi to nieznaczny wzrost udziału względem 2018 roku gdy było to 55,7%.

Największą roczną procentową dynamikę wartości eksportu osiągnął powiat chrzanowski – 9%. W porównaniu z 2019 roku nie jest to jednak bardzo imponujący wynik, gdyż wówczas najwyższy wzrost sięgał 41,8% (dla powiatu dąbrowskiego). Oprócz powiatu chrzanowskiego w 2020 roku wzrost wartości eksportu wystąpił jeszcze w powiatach suskim (7,3%), limanowskim (5%), krakowski (+3,1), wadowickim (2,3%), gorlickim (1,6%), nowosądeckim (1,4%).

W pozostałych 15 powiatach zanotowano spadek wartości eksportu. Stosunkowo najbardziej zmalał w powiecie tatrzańskim (-45,2%) oraz miechowskim (-32,8%). Warto jednak zaznaczyć, że oba wymienione znajdują się na szarym końcu w jeśli chodzi o wartość eksportu, toteż nawet niewielkie wahania wartości eksportu stanowią duży odsetek procentowy. Co ciekawe wyraźny spadek wartości eksportu w powiecie tatrzańskim notowany był także w 2019 roku, kiedy wyeksportowano towary o wartości o 48,2% mniejszej niż w 2018 roku. Porównując wartości bezwzględne zdecydowanie najbardziej spadł eksport w powiecie wielickim (-123,4 mln euro). Oprócz tego powiatu najwięcej straciły też miasta na prawach powiatu – Nowy Sącz (-62,7 mln euro), Tarnów (-62,4 mln euro) oraz Kraków (-51,1 mln euro).

Wykres 30. Wartość eksportu z powiatów województwa małopolskiego w 2019 i 2020 roku (mln euro)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

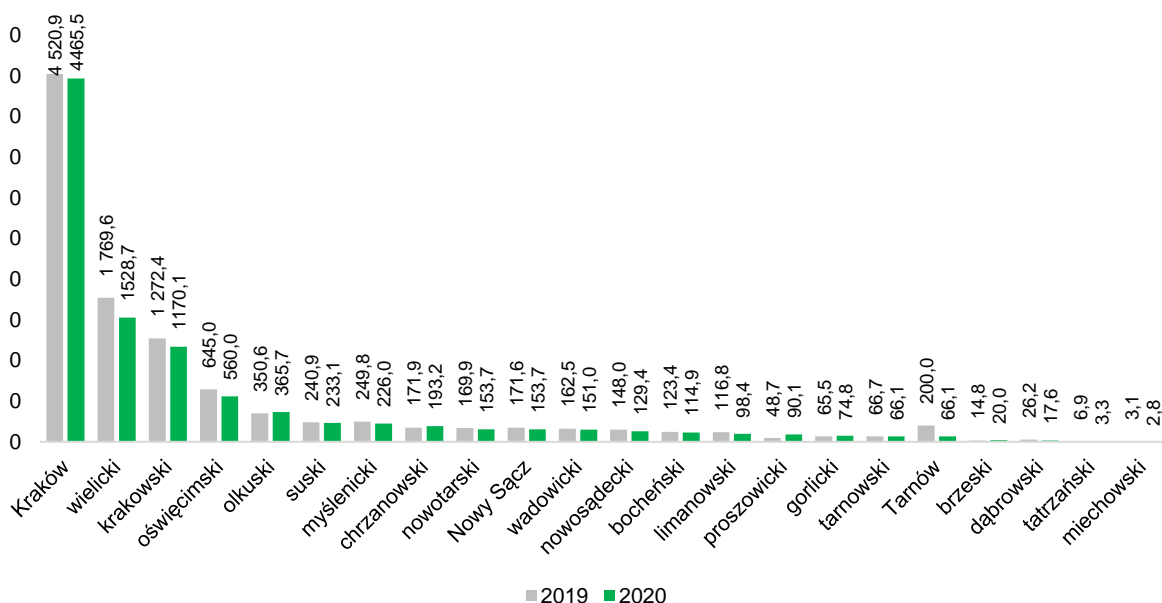
Dominacja Krakowa jako wojewódzkiego centrum wymiany handlowej jeszcze bardziej widoczna jest w imporcie. **Stolica regionu odpowiada za 45,1% (wzrost o 2,2 p.p. względem 2019 roku) importu do Małopolski**. Wartość sprowadzanych towarów Krakowa spadła jednak względem 2019 roku o 1,5% (ok. 55 mln euro). Podobnie jak w przypadku eksportu, na tle województwa, oprócz jego stolicy wyróżniają się wyraźnie jeszcze dwa powiaty: wielicki oraz krakowski, które zaimportowały

odpowiednio towary i usługi o wartości odpowiednio 1,7 i 1,3 mld euro czyli 17,6 oraz 12,7% wartości importu całego województwa.

**Ogromny procentowy wzrost wartości importu zanotował powiat proszowicki dynamika dla tego powiatu wyniosła aż 84,8%. Powiat zanotował również największy wzrost jeśli chodzi o wartości bezwzględne (+41 mln euro).** Oprócz niego wyraźny procentowy wzrost zanotował także powiat brzeski (+35%). Pozostałe powiaty o dodatniej dynamice importu to gorlicki (14,1%), chrzanowski (12,4%), olkuski (4,3%). Większość powiatów zaimportowała jednak mniej niż w 2019 roku. Największy spadek wartości importu miał miejsce w Tarnowie (-66,9%), powiecie tatrzańskim (-51,6%) oraz dąbrowskim (-33,1%). Ogółem wartość importu spadła aż w 17 z 22 powiatów województwa małopolskiego.

Oprócz wspomnianego już powiatu proszowickiego największe bezwzględne wzrosty wartości importu zanotowały jeszcze powiaty chrzanowski (+21 mln euro) oraz olkuski (+15 mln euro). Są to jednak bardzo małe kwoty w porównaniu do największych bezwzględnych spadków jakie zanotowano w województwie. W powiecie wielickim, gdzie spadek bezwzględny był najwyższy, wartość eksportu spadła o niemal 241 mln euro. Ponad stumilionowy spadek importu zaliczył także Tarnów (-133,9 mln euro) oraz powiat krakowski (-102,3 mln), a kilkadziesiąt mln mniejsza wartość importu dotyczyła także powiatów oświęcimskiego (-85 mln euro), Kraków (-55,4 mln euro) oraz myślenickiego (-23,8 mln euro).

Wykres 31. Wartość importu z powiatów województwa małopolskiego w 2019 i 2020 roku (mln euro)



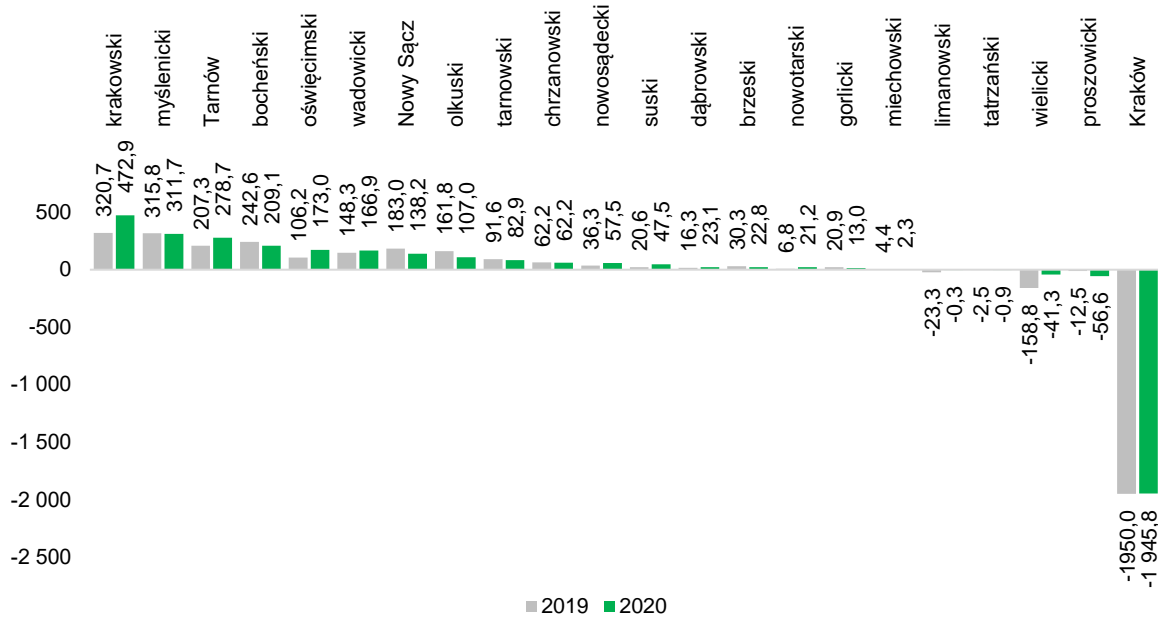
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W 2020 roku 17 z 22 małopolskich powiatów osiągnęło dodatni bilans wymiany zagranicznej (tyle samo co w 2019 roku). W 2020 roku ponownie, najkorzystniejsze saldo handlu zagranicznego osiągnął powiat krakowski, w dodatku bilans wymiany zagranicznej tego powiatu wyraźnie się poprawił (o 152 mln euro), co jest w głównej mierze wynikiem spadku wartości importu.

Najkorzystniejsze saldo osiągnął (podobnie jak w 2019 roku) powiat krakowski (320,7 mln euro). Na kolejnych miejscach znalazły się powiaty myślenicki (311,7 mln euro) i Tarnów (278,7 mln euro, wyraźny wzrost o 71 mln euro względem poprzedniego roku). Czołówkę uzupełnia powiat bocheński (209,1 mln euro, spadek o 33 mln euro względem poprzedniego roku). Ujemny bilans zanotowało

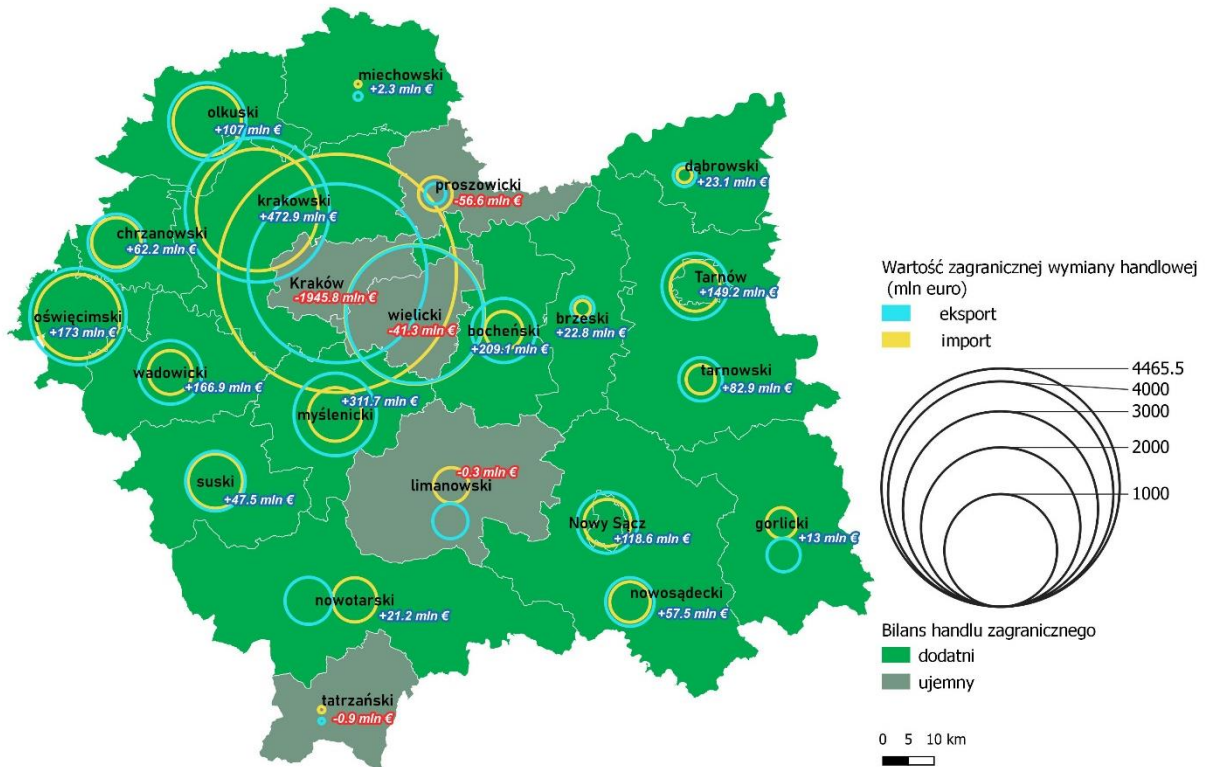
5 powiatów i podobnie jak w 2019 roku były to: limanowski, tatrzański, wielicki, proszowicki i miasto Kraków. Saldo Krakowa pozostało zdecydowanie ujemne, choć minimalnie poprawiło się względem poprzedniego roku (o 4,8 mln euro).

Wykres 32. Saldo handlu zagranicznego w powiatach województwa małopolskiego w 2020 roku (mln euro)



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Rycina 16. Wielkość zagranicznej wymiany handlowej w 2020 roku w przekroju powiatów



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

## NOTKA METODOLOGICZNA

Do przygotowania niniejszego raportu wykorzystano dane statystyczne pochodzące z Izby Administracji Skarbowej w Warszawie, dotyczące importu i eksportu, z uwzględnieniem podziału na województwa, powiaty małopolski, partnerów handlowych i przedmiot wymiany. Dane obejmują głównie okres lat 2018-2019 z kilkoma wyjątkami, gdy zaprezentowane zostały tendencje w dłuższej perspektywie

Dane z różnych źródeł są ze sobą porównywane, czasem na ich podstawie („krzyżowo”) liczone są wskaźniki. Należy jednak mieć świadomość, że dane nie zawsze mogą być w pełni porównywalne. Wynika to przede wszystkim z faktu, że w statystykach handlowych nie zawsze możliwe jest zaklasyfikowanie strumienia handlu do konkretnego regionu / województwa (rośnie znaczenie obrotów handlowych firm działających w więcej niż jednym województwie). Taka niemożność powoduje np. struktura udziału województw w eksporcie krajowym jest nieco zaniżona – pomija, bowiem ich ewentualny udział w wymianie niesklasyfikowanej. Obok szesnastu polskich województw pojawia się więc kategoria „województwo niesklasyfikowane” / „brak kodu województwa”.



## SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Wartość eksportu i importu w Polsce w latach 2016–2020 (mld euro).....	10
Wykres 2. Wartość eksportu i importu w Małopolsce w latach 2016–2020 (mld euro) .....	10
Wykres 3. Dynamika wartości eksportu w Polsce i Małopolsce w latach 2016–2020 (%).....	11
Wykres 4. Udział Małopolski w eksporcie i imporcie krajowym w latach 2016–2020 (%) .....	11
Wykres 5. Wartość eksportu w polskich województwach w latach 2019–2020 (mld euro).....	12
Wykres 6. Udział województw w generowaniu krajowego eksportu w latach 2019–2020 (%).....	13
Wykres 7. Dynamika wartości eksportu polskich województw w latach 2019–2020 (%).....	14
Wykres 8. Wartość eksportu per capita w województwach w latach 2019–2020 (tys. euro) .....	14
Wykres 9. Liczba firm eksportujących w województwach w latach 2019–2020 .....	15
Wykres 10. Dynamika liczby firmy eksportujących w województwach w latach 2019-2020 (%) .....	15
Wykres 11. Udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu w latach 2019–2020 (%).....	17
Wykres 12. Wartość importu polskich województw w latach 2019-2020 (mld euro).....	18
Wykres 13. Udział importu poszczególnych województw w imporcie kraju ogółem w latach 2019- 2020 ( %).....	19
Wykres 14. Dynamika importu w województwach w latach 2019–2020 (%) .....	19
Wykres 15. Wartość importu per capita w województwach w latach 2019–2020 (tys. euro) .....	20
Wykres 16. Liczba podmiotów importujących w polskich województwach w latach 2019–2020.....	21
Wykres 17. Dynamika liczby firmy eksportujących w województwach w latach 2019-2020 .....	21
Wykres 18. Struktura eksportu przemysłu przetwórczego (sekcja C) ze względu na stopień zaawansowania technicznego branży dla Polski w latach 2017-2020 (%) .....	25
Wykres 19. Struktura eksportu przemysłu przetwórczego (sekcja C) ze względu na stopień zaawansowania technicznego branży dla Małopolski w latach 2017-2020 (%).....	25
Wykres 20. Największe wzrosty wartości eksportu z Polski (2020 roku) (mln euro) .....	32
Wykres 21. Największe roczne wzrosty wartości eksportu z Małopolski (2020 roku) (mln euro).....	32
Wykres 22. Największe spadki wartości eksportu w Polsce (2020 roku) (mln euro) .....	33
Wykres 23. Największe spadki wartości eksportu w Małopolsce (2020 roku) (mln euro).....	33
Wykres 24. Największe roczne wzrosty wartości importu do Polski (2020 roku) (mln euro).....	48
Wykres 25. Największe spadki wartości importu do Polski (2020 roku) (mln euro).....	49
Wykres 26. Największe wzrosty wartości importu do Małopolski (2020 roku) (mln euro) .....	49
Wykres 27. Największe spadki wartości importu do Małopolski (2020 roku ) (mln euro) .....	50
Wykres 28. Saldo handlu zagranicznego w Polsce i Małopolsce w latach 2014-2019 (mld euro).....	56
Wykres 29. Wskaźnik pokrycia importu eksportem dla Polski i Małopolski w latach 2014-2019 (%)..	56
Wykres 30. Wartość eksportu z powiatów województwa małopolskiego w 2019 i 2020 roku (mln euro) .....	61
Wykres 31. Wartość importu z powiatów województwa małopolskiego w 2019 i 2020 roku (mln euro) .....	62
Wykres 32. Saldo handlu zagranicznego w powiatach województwa małopolskiego w 2020 roku (mln euro) .....	63



## SPIS TABEL

Tabela 1. Wartość wskaźnika koncentracji eksportu w poszczególnych województwach w 2020 roku .....	16
Tabela 2. Wartość eksportu według PKD w 2019 i 2020 roku (mln euro) .....	22
Tabela 3. Wartość eksportu towarów w 2019 i 2020 roku według klasyfikacji CN (mln euro).....	24
Tabela 4. Wartość importu według PKD w 2019 i 2020 roku (mln euro).....	26
Tabela 5. Wartość importu towarów w 2019 i 2020 roku według klasyfikacji CN (mln euro).....	27
Tabela 6. Wartość eksportu z Polski do 25 najważniejszych partnerów handlowych w 2019 i 2020 roku (mln euro) .....	30
Tabela 7. Wartość eksportu z Małopolski do 25 najważniejszych partnerów handlowych w 2019 i 2020 roku (mln euro).....	31
Tabela 8. Wartość importu do Polski od 25 najważniejszych partnerów handlowych w 2019 i 2020 roku (mln euro) .....	46
Tabela 9. Wartość importu do Małopolski od 25 najważniejszych partnerów handlowych w 2019 i 2020 roku(mln euro).....	47
Tabela 10. Saldo handlu zagranicznego według klasyfikacji CN w latach 2019 i 2020 roku (mln euro)	57
Tabela 11. Dwadzieścia najważniejszych towarów eksportowych Małopolski w 2020 roku według klasyfikacji CN (mln euro).....	58
Tabela 12. Dwadzieścia najważniejszych towarów importowanych do Małopolski w 2020 roku według klasyfikacji CN (mln euro).....	59

## SPIS RYCIN

Rycina 1. Udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu w 2020 roku (%) .....	17
Rycina 2. Wartość eksportu z Polski do krajów Europy w 2020 roku .....	36
Rycina 3. Wartość eksportu z Małopolski do krajów Europy w 2020 roku .....	37
Rycina 4. Wartość eksportu z Polski do krajów pozaeuropejskich w 2020 roku.....	38
Rycina 5. Wartość eksportu z Małopolski do krajów pozaeuropejskich w 2020 roku .....	39
Rycina 6. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Unii Europejskiej (UE27) w 2020 roku .....	40
Rycina 7. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do krajów 'starej' Unii (UE14) w 2020 roku .....	41
Rycina 8. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Czech, Słowacji i Węgier w 2020 roku .....	42
Rycina 9. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Białorusi, Rosji i Ukarany w 2020 roku .....	43
Rycina 10. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Azji w 2020 roku .....	44
Rycina 11. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Afryki w 2020 roku.....	45
Rycina 12. Wartość importu do Polski z krajów Europy w 2020 roku.....	52
Rycina 13. Wartość importu do Małopolski z krajów Europy w 2020 roku. Wartość eksportu z Małopolski do krajów pozaeuropejskich w 2020 roku.....	53
Rycina 14. Wartość importu do Polski z krajów pozaeuropejskich w 2020 roku .....	54
Rycina 15. Wartość importu do Małopolski z krajów pozaeuropejskich w 2020 roku .....	55
Rycina 16. Wielkość zagranicznej wymiany handlowej w 2020 roku w przekroju powiatów.....	63







Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego  
Departament Rozwoju Regionu  
ul. Wielicka 72B, 30-552 Kraków

ISBN: 978-83-66580-99-2

Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.



Rzeczpospolita  
Polska



Unia Europejska  
Europejskie Fundusze  
Strukturalne i Inwestycyjne



[www.obserwatorium.malopolska.pl](http://www.obserwatorium.malopolska.pl)